

bb. 95. a határőrség kommunistáinak tanácskozása

gy/La

1966. november 10.

a bm határőrség kommunistái csütörtökön tartották országos pártértekezletüket. megjelent és felszólalt dr. korom Mihály, az mszmp központi bizottságának titkára, németi József, az mszmp kb póttagja, vezérőrnagy, belügyminiszterhelyettes. a tanácskozáson részt vettek a társfegyveres szervek küldöttei is.

a vita során felszólalt nagy Gyula őrnagy, Tóth Imre, Sándor Gyula, Hegyi László és Balogh Sándor alezredes, Vasmanszky Károly őrnagy, Tarcsai Tibor ezredes, Takács József őrnagy, Görög Imre alezredes, Csizsár József főtörzsmester, Szabó Gusztáv ezredes, Falusi Mihály hadnagy, Szabó Sándor alezredes és Tóth Lajos vezérőrnagy.

a vita után megválasztották a pártbizottságot és a bm határőrség küldötteit a párt 9. kongresszusára. a pártbizottság első ülésén megválasztotta a végrehajtó bizottság tagjait. az mszmp határőrségi bizottsága első titkárává Böröcz István alezredest választották meg./mti/

..

- v é g e -

21.25/gy
21.14 lcl

- 60 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1966. november 11.

bb 1. tizenhét százalékkal növelik a napközis gondozásban részesülő tanulók arányát - harmincezer munkás- és peremkerületi gyermek a budapesti napközi otthonokban

hi/sk/s zs cz

1966. november 11.

mintegy 45.000 budapesti gyermek részesül napközi otthoni ellátásban. a pedagógiai munkát ezekben az intézményekben mintegy másfélezer nevelő látja el, s különösen a munkáslakta kerületekben fordítanak nagy figyelmet a gyermekek foglalkoztatására. a megkülönböztetett gondoskodást nemcsak ezeknek a körzeteknek nagyobb gyermeklétszáma indokolja - 30.000 napközis gyerek munkásnegyedben, illetve peremövezetben él - hanem az is, hogy az itteni iskolákban megtalálható a legtöbb „hátrányos helyzetű” tanuló, akiknek rendszerint mindkét szülője dolgozik, s idő hiányában gyermekeikkel nem tudnak kellően foglalkozni.

mindezeket figyelembe véve a fővárosi oktatási szervek rendszeresen vizsgálják a napközis csoportok létszámát, összetételét. mint megállapították, néhány kerületben még mindig előfordul negyvenes, sőt negyvenhatos létszámú gyermekcsoport is, ahol szinte lehetetlen a gondos nevelés, s a pedagógusok munkája inkább a felügyeletre szorítkozik. újabb harminccal növelték a napközis csoportok számát, főleg a zsúfoltabb iskolai körzetekben. a következő években pedig a napközi gondozásban részesülő tanulók arányát a jelenlegi 22 százalékról 39 százalékra növelik. így újabb tízezer gyermek részére biztosítják a szervezett foglalkoztatást és felügyeletet. ezzel megszűnik majd a zsúfoltság, és az intézmények felszerelésének javítása otthonosabb környezetet teremt a tanulóknak. a tervek szerint a napközi otthonokba elsősorban a fizikai dolgozók gyermekeit veszik fel, s korrepetálással és más módon fokozottan segítik őket a tanulásban.

/folyt.köv./

lcl

- 1 -

bb 1./ tizenhét százalékkal.../ 1.folyt./s

néhány fővárosi iskolában az alsótagozatosok számára külön játékszobát, vagy kulturális foglalkoztatásra alkalmas termet rendeztek be. így érdekesebbek, változatosabbak a foglalkozási órák. másutt a napközis pedagógusok a gyermekekkel kirándulnak, moziba mennek, városnéző sétákat tesznek, muzeumokba látogatnak el./ mti/

--

bb 2. tavasz az izzáki kaktuszházban

vid/ká/sk/s bs

1966. november 11.

izzákon farkas jános kaktuszgyűjtő üvegházában tavaszt idéz a virágpompa: a napfényes őszben virágot bontottak az egyébként tavasszal nyíló pozsgás növények. a mamillaria kaktuszcsaládnak négy faja is virágzik. a több mint 13.000 kaktuszritkaságot tartalmazó gyűjtemény most újabb fajtákkal gyarapodott. Európában ritkaságszámba megy a varázslókaktusz / Lophophora williamsi/, amelyet hazájában kábítószerként használnak a kuruzslók. a már fejlett példányok mellett a magról kelt parányi kaktuszok százait neveli a gyűjtő. a mákszemnyi magvakat sterilizált homokba veti, s erre a célra előzőleg üstben átforrósítja a homokot./mti/

--

bb 4. gombaszőnyeg a hortobágyon

vid/ká/sk/s bs

1966. november 11.

a hosszúra nyúlt meleg, páradús ősz valóságos gombaszőnyeget terített a hortobágy szikes legelőire. a juhlegelők fehértenek sampinyon gombáktól. a pusztára érkező kirándulók kedvelt szórakozása ezekben a napokban a gombaszedés./mti/

2vel

--

- 2 -

bb 3. megindult a telexforgalom san salvadorral és a pápua területtel

kf/s vg bs

1966. november 11.

megnyílt a telexforgalom Magyarország és San Salvador / El Salvador / között. a levelezéseket naponta 13-07 óra között New York közvetítésével bonyolítják le. ugyan-csak megindult a telexforgalom - London közvetítésével - a pápua területtel is. a levelezések hétfőtől péntekig 23.30-6.30 óra között bonyolíthatók le.

a háromperces levelezés díja mind San Salvadorral, mind pedig a pápua területtel 36.73 aranyfrank./mti/

--

bb 5. több mint félezer irodalmi színpad 7.500 amatőr előadóművésszel

áe/tm/-s zs cz

1966. november 11.

országszerte több mint 500 műkedvelő irodalmi színpad kezdte meg működését az új idényben - jóval több, mint az előző esztendőben - tájékoztatták az mti munkatársát a népművelési intézetben. az együttesek körülbelül 7.500 amatőr előadóművészt foglalkoztatnak, főként fiatalokat, akik önmaguk kedvtelésére és mások szórakoztatására elmélyülten és szakszerűen tanulmányozzák az irodalmi alkotásokat.

az együttesek tagjainak zöme a tanuló ifjúság soraiból kerül ki. az elmúlt évben több mint 850 nyilvános előadást tartottak soktízezer nézőközönség előtt. sok együttes ötletes, újszerű kezdeményezésekkel lépett az irodalom-barátok elé. gyorsan népszerűvé váltak például a fesztelenebb környezetben - klubokban, eszpresszóknak, stb.- tartott rendezvények, s az irodalmi szemelvényekkel illusztrált ismeretterjesztő előadások. az irodalmi színpad-mozgalom fejlődését mutatja, hogy a szakemberek ma már 20 olyan együttest tartanak számon, amelyek csaknem a hivatásos művészekkel azonos színvonalon, rendszeres szereplésekkel, hézagpótló munkát végeznek az általános népművelésben./mti/

--

- 3 -

2vel

bb 6. száz évenként egyszer : husz cukorfokos „ mártón-
szőlőt,, szüretelnek baranyában

vfd/ká/sk/s bs

1966. november 11.

hazánk legdélebben fekvő megyéjében - baranyában - sok meglepetést okozott az idei szeszélyes időjárás, s ezek egyike a most kezdődött második szüret, szedik az ugynevezett „ mártón- szőlőt,, amelyből ezen az őszön nagyon sok érett ből és igen jó minőségben, a biológiai szempontból is ritka jelenség érdekes mozzanata a hazai szőlőtermesztés történetében. a csapadék- és hőmérsékleti viszonyok ugyanis olyan szerencsésen találkoztak egymással, ami 100 évben, ha egyszer fordul elő, a másodfürtök képződése természetes dolog : nyár elején jelennek meg a hónalj- hajításokon, de ezek rendszerint már nem érnek meg. mártón napja - azaz november 11.- táján a kapálást végző emberek szokták leszedegetni a tőkéről a meglehetősen savanyu fürtöket, az idei év időjárása azonban kedvezett a másodfürtök képződésének, fejlődésének, érésének. a meleg május hatására rendkívül sok másodfürtöt hoztak a tőkék, az esős nyár elősegítette a fejlődésüket, a napfényben gazdag ősz pedig nagy mennyiségben halmozta fel a cukrot a szőlő- szemekben. a szőlészeti kutató intézet pécsi telephelyén átlag 16-19 cukorfokot mértek a „ mártón-szőlő,, bogyóinál, de találtak 20 fokos fürtöket is, vagyis ezek elérték a főtermés minőségét. a baranyai szőlősgazdáknak tehát érdemes leszüretelni a tőkék másodtermését is./mti/

Zelr

--

- 4 -

bb. 7. színes fotópapírt, színes filmet, mozifilmet gyárt a forte
a harmadik ötéves tervben

1 szf/gk/vq/gy/bs

1966. november 11.

a nehézipari minisztérium és a vegyipari tröszt a harmadik ötéves tervben a műanyag- és a műszálgártás mellett leginkább a fotókémiai ipart fejleszti.

a forte fotókémiai vállalat váci telepén tekintélyes beruházások valósulnak meg ebben az évben. nemrég elkészült az emulziófőző üzem 11 emeletes új épülete, s most rendezik be a legmodernebb gépekkel. a régi fotópapír-öntő üzem köré és fölé ugyancsak teljesen új öntőcsarnokot építettek. új kutató laboratórium is lesz a gyárnak. az évek óta tartó bővítés, korszerűsítés fontos eredménye az is, hogy minden üzemben hatásosan működő porvédő berendezést szereltek fel, ez teljesen portalaníja a gyártó csarnokokat és megakadályozza, hogy akár egyetlen porszem is árthasson a papírok, filmek minőségének.

ezek a beruházások képezik az alapját a harmadik ötéves tervben előirányzott nagyarányú gyártásfejlesztésnek. a beruházások eredményeként a forte fotófilm termelése a tervidőszak végén a mostaninak körülbelül két és félszeresére, fotópapír előállítására pedig majdnem kétszeresére növekszik. az új üzemek, korszerű berendezések nemcsak mennyiségileg növelik a termelést, hanem a választékot is bővítik, számos új gyártmány bevezetését teszik lehetővé. megkezdődik a színes fotópapír nagyüzemi gyártása. eddig csak kísérleti kis szériákat bocsátott ki a gyár ebből a termékéből, ezek azonban még nem érték el a külföldi színes papírok minőségét. a most induló újabb gyártásból származó sorozatok már versenyeznek a legjobb külföldi színes papírokkal. még az idén forgalomba hoznak ötezer négyzetméternyit, jövőre pedig nagy sorozatokban állítják elő. úgy tervezik, hogy 1970-ig 150-200 ezer négyzetméterre növelik a színes papír gyártását. teljes erővel dolgozik a gyár színesfilm előállításán is. jelenleg az öntési és emulzionálási kísérleteknél tartanak. a terv szerint 1970-ben 40-50 ezer négyzetméter színesfilmet állítanak elő. meghonosítja a forte az ugynevezett kino-pozitív filmek gyártását is. ezt a mozifilm-fajtát, amelyre a negatív szalagra fényképezett filmek másolatait sokszorosítják, jelenleg kizárólag külföldről hozza be a magyar filmipar. nagy jelentőségű lesz tehát a hazai kino-pozitív film gyártás megkezdése.

/folyt. köv./ y

8.00/ju 9.00/pe

-5-

Phk

bb. 7. /szines fotópapírt.... folyt./ gy

ezenkívül egész sor kisebb-nagyobb gyártmányfejlesztési feladatot tűzött maga elé a forte, hogy megtartsa, sőt fokozza versenyképességét a hazai és a külföldi piacon. jelenlegi termékeinek választékát is bővíti. különböző kedvelt tónusu papírok előállításával a fotóamatőrök kívánságának tesz eleget. ellátja az amatőröket 8 milliméteres keskenyfilmmel is. ugyancsak fontos célként tűzte ki a gyár a röntgen-filmek érzékenységének növelését./mti/

bb. 8. Lakóház lépcsőház nélkül

1 sb/lk/vg/gy/cz

1966. november 11.

a 42-es építőipari vállalat dolgozói érdekes műszaki megoldás alapján építettek társasházakat a naphegy keleti lejtőjén, a gellérthegy utca 3 és a naphegy utca 8 számú telken. a két telek összefüggő építési terület, de lejtős. ezen a szakaszon a naphegy utca 8 méterrel magasabb a gellérthegy utca szintjénél. a tervezők ezt a nagy szintkülönbséget használták ki ötletesen a két hatemeletes társasház megtervezésében.

a két házhoz csak egy lépcsőház épült. a magasabb helyre, tehát a naphegy utcai telekre állított épület kapta a közös lépcsőházat, amelyből 10 méter hosszú folyosóhidak vezetnek át a másik ház emeleteinek előterébe. a nagy szintkülönbség miatt a naphegy utcai házban kétszintes pince épült. a legalsó szintre helyezték a garázst, amelyet a gellérthegy utcai ház bejáratán át közelíthetnek meg a gépkocsik. a garázs fölé építették a tulajdonképpeni pincét a lomkamrákat, s így az a furcsa helyzet alakult ki, hogy a naphegy utcai ház földszintje a gellérthegy utcai épület második emeletével került egyszintbe. a két ház 33 lakását már átadták az építők és a lakók is beköltöztek új otthonukba. a két utca között több szakaszon maradt még közös telek beépítetlenül, tehát lesz még alkalom hasonlóan ötletes és érdekes műszaki megoldású házak építésére./mti/

8.25/14 915 P₂₀

-6-

Mk

bb. 9. jó halas esztendő : háromszázhusz vagonnyi téli-tavaszi tartalék

1 cs/j/ká/gy/La

1966. november 11.

az idén fejezték be biharró határában az állami tógazdaságok mintegy 3 200 holdnyi halastavainak korszerűsítését, de máris újabb nagy munkára készülnek: a hortobágyi tavak rekonstrukciójára. 1967-1971 között újabb 8 600 holdnyi tóterületet látnak el korszerű építményekkel, felszereléssel. a felújítás és korszerűsítés azért sürgető, mivel a halhus iránti igény rohamosan nő, s a fejlesztés költségei viszonylag gyorsan megtérülnek.

az idei októberi és november eleji nagy lehalászások jó halas esztendőre mutatnak. a gazdaságok éves terve 901 vagon volt, s valószínűleg elérik a 950-960 vagonos szintet. a téli és a tavaszi időszakra 320 vagonnyi áruhalat tárolnak teleltetőkből, illetve mélyebb vizű tavakban.

a szakemberek szerint kitűnően beváltak az ugynevezett növényevő halfajok: részint megnövelik az egyéb halfajok életterét a káros vízi növényzet elfogyasztása révén, másrészt bővítik a halhusválasztékot. 1957-től már rendszeresen adnak a belföldi piacokra is növényevő halakat. az amur minősége a süllő és a ponty között határozható meg, igen izletes, mégis a busát tartják a jövő halának: ez az algafélékkel táplálkozó halfaj rendkívül gyors fejlődésű, és valószínűleg 3-4 kilós súlyban kerül majd piacra.

a lehalászásokkal párhuzamosan az állami tógazdaságok gondoskodtak a jövő évi „termésről”, is. ez évben 13 millió kétgyaras és 30 millió egynyaras ivadékot helyeztek ki a tavakba. igen jól bevált a mesterséges ivatás és az ahhoz kapcsolódó előnevelési rendszer, amely nemcsak az ivadékok megmaradási arányát javítja, hanem szelekcióra is lehetőséget ad./mti/

8.30/14 920 P₂₀

-7-

Mk

bb. 10. szocialista szerződés a székesfehérvári hűtőház építésének meggyorsítására

i kf/vg/gy/bs

1966. november 11.

hűtőiparunk fejlesztésének fontos állomása az 1 000 vagonos székesfehérvári hűtőház építése. jövőre a hűtőiparnak a tárolási feladatokon kívül 1 300 vagonnal több, összesen 3 800 vagon gyorsfagyasztott, mélyhűtött élelmiszert kell készítenie, s ehhez már az új hűtőház termelésére is számítanak. a munkálatok meggyorsítására a hűtőipari országos vállalat szocialista szerződést kötött a hűtőház építkezésén dolgozó hét üzemmel, vállalattal. a szerződés szerint nyolc hónappal előbb, az év végi határidő helyett már a szezontól kezdve folyamatosan dolgozza fel a nyári és az őszi zöldség, gyümölcsféléket. a vállalatok teljesítésére alapozva a hűtőipar a megyei állami gazdaságokkal és termelőszövetkezetekkel már a nyersanyagszállításokban is megállapodott.

a hűtőház építési ütemének gyorsítását részletes, koordinációs terv rögzíti, s a szocialista szerződésben szakmánként, vállalatonként megszabták a tennivalókat. a fejér megyei állami építőipari vállalat például a mirelite-üzemépületet február végén szerelésre készen átadja. az élelmiszeripari berendezéseket és gépeket gyártó vállalat ugyancsak a gyorsított ütemnek megfelelően határidőre készíti el a különféle zöldség és gyümölcsfeldolgozó vonalak gépeit. a diósgyőri gépgyár pedig február végére ígérte a hűtőberendezések próbaüzemeltetését. a koordinációs tervben a fekete vonalakkal jelölt eredeti határidők fölé odakerültek a vállalt határidők, a piros vonalak, amelyek teljesítését rendszeresen ellenőrzik, a problémákat igyekeznek közösen megoldani./mti/

..

bb. 13. autóbusszjavító üzem Letenyén

vid lk/ki/gy/la

1966. november 11.

a letenyei gépjavító állomáson a mezőgazdasági erő- és munkagépek javításán kívül ez év őszétől autóbuszokat is javítanak. a 630-as típusú autóbuszok főjavítására külön szalagot szerveztek, amelyen mintegy hatvan különböző szakember dolgozik. 1967-ben már száz autóbussz főjavítását végzik el./mti/

..

8.35/ju 925 Puc

-8-

MKB

bb. 11. gyári meózás a vevő szemével is - minőségjavító intézkedések az orionban

i kf/vg/gy/cz

1966. november 11.

az orion gyárban a fizikai dolgozókat, a műszakiakat közvetlenül érdekeltté teszik - a mennyiségi program teljesítésén túl a megszabott minőségi szintek elérésében, s abban, hogy nagyobb követelményeket létszámemelés nélkül valósítsák meg.

a 3. számú gyáregységben három televízió szalagon már az új követelmények szerint, fokozottabb ellenőrzéssel dolgoznak. ennek az a lényege, hogy gyártás közben az eddigi egy helyett három helyen ellenőrzik a készülékeket. a teljesen késznek mondott televíziókat ugynevezett vevőszem meónak is alávetik, annak érdekében, hogy a kereskedelemben, a vásárlókhöz csak olyan készülékek kerülhessenek, amelyeken még a szakember sem talál, a vevőt közvetlenül érintő, hiányosságot. ezenkívül még az üzemtechnológia és a meo műszaki osztályának szakembereiből álló külön bizottság minden reggel szűrőpróbaszerűen ellenőrzi a szállításra váró készülékeket. a bizottság dönti el azt, hogy a televíziók kifogástalanok-e, vagy a műhely, saját idején belül kötelesek azokat megjavítani.

a jövőben a bizottság ellenőrzései alapján fizetik ki a minőségi prémiumot a műhely és a meo dolgozóinak, s ugyancsak ennek az ellenőrzési módszernek az eredményétől függ a művezetők és a műszakvezetők prémiuma is. a novemberi munkát, a minőségi prémiumot még csak próbaképpen számolják el az új módszer alapján, december 1-én azonban véglegesen életbelép az új elszámolási rendszer.

a fokozottabb minőség ellenőrzést, s ennek alapján a minőségi prémium elszámolását folyamatosan bevezetik majd az orion valamennyi gyáregységében./mti/

..

8.45/ju 930 Puc

-9-

MKB

bb. 10. szocialista szerződés a székesfehérvári hűtőház építésének meggyorsítására

i kf/vg/gy/bs

1966. november 11.

hűtőiparunk fejlesztésének fontos állomása az 1 000 vagonos székesfehérvári hűtőház építése. Jövőre a hűtőiparnak a tárolási feladatokon kívül 1 300 vagonnal több, összesen 3 800 vagon gyorsfagyasztott, mélyhűtött élelmiszert kell készítenie, s ehhez már az új hűtőház termelésére is számítanak. A munkálatok meggyorsítására a hűtőipari országos vállalat szocialista szerződést kötött a hűtőház építkezésén dolgozó hét üzemmel, vállalattal. A szerződés szerint nyolc hónappal előbb, az év végi határidő helyett már a szezon elején, 1967. május 1-én üzembeáll a hűtőház és a borsó szezontól kezdve folyamatosan dolgozza fel a nyári és az őszi zöldség, gyümölcsféléket. A vállalatok teljesítésére alapozva a hűtőipar a megyei állami gazdaságokkal és termelőszövetkezetekkel már a nyersanyagszállításokban is megállapodott.

A hűtőház építési ütemének gyorsítását részletes, koordinációs terv rögzíti, s a szocialista szerződésben szakmánként, vállalatonként megszabták a tennivalókat. A fejér megyei állami építőipari vállalat például a mirelite-üzemépületet február végén szerelésre készen átadja. Az élelmiszeripari berendezéseket és gépeket gyártó vállalat ugyancsak a gyorsított ütemnek megfelelően határidőre készíti el a különféle zöldség és gyümölcsfeldolgozó vonalak gépeit. A diósgyőri gépgyár pedig február végére ígérte a hűtőberendezések próbüzemeltetését. A koordinációs tervben a fekete vonalakkal jelölt eredeti határidők fölé odakerültek a vállalt határidők, a piros vonalak, amelyek teljesítését rendszeresen ellenőrzik, a problémákat igyekeznek közösen megoldani./mti/

..

bb. 13. autóbusszjavító üzem Letenyén

vid lk/ki/gy/La

1966. november 11.

A letenyei gépjavító állomáson a mezőgazdasági erő- és munkagépek javításán kívül ez év őszétől autóbusszokat is javítanak. A 630-as típusú autóbusszok főjavítására külön szalagot szerveztek, amelyen mintegy hatvan különböző szakember dolgozik. 1967-ben már száz autóbussz főjavítását végzik el./mti/

..

8.35/ju 925 Puc

-8-

Mk

bb. 11. gyári meőzés a vevő szemével is - minőségjavító intézkedések az Orionban

i kf/vg/gy/cz

1966. november 11.

Az Orion gyárban a fizikai dolgozókat, a műszakiakat közvetlenül érdekelte teszik - a mennyiségi program teljesítésén túl a megszabott minőségi szintek elérésében, s abban, hogy nagyobb követelményeket létszámemelés nélkül valósítsák meg.

A 3. számú gyáregységben három televízió szalagon már az új követelmények szerint, fokozottabb ellenőrzéssel dolgoznak. Ennek az a lényege, hogy gyártás közben az eddigi egy helyett három helyen ellenőrzik a készülékeket. A teljesen késznek mondott televíziókat ugynevezett vevőszem meőnek is alávetik, annak érdekében, hogy a kereskedelemben, a vásárlókhöz csak olyan készülékek kerülhessenek, amelyen még a szakember sem talál, a vevőt közvetlenül érintő, hiányosságot. Ezenkívül még az üzemtechnológia és a meo műszaki osztályának szakembereiből álló külön bizottság minden reggel szűrőpróbaszerűen ellenőrzi a szállításra váró készülékeket. A bizottság dönti el azt, hogy a televíziók kifogástalanok-e, vagy a műhely, saját idején belül kötelező azokat megjavítani.

A jövőben a bizottság ellenőrzései alapján fizetik ki a minőségi prémiumot a műhely és a meo dolgozóinak, s ugyancsak ennek az ellenőrzési módszernek az eredményétől függ a művezetők és a műszakvezetők prémiuma is. A novemberi munkát, a minőségi prémiumot még csak próbaképpen számolják el az új módszer alapján, december 1-én azonban véglegesen életbelép az új elszámolási rendszer.

A fokozottabb minőség ellenőrzést, s ennek alapján a minőségi prémium elszámolását folyamatosan bevezetik majd az Orion valamennyi gyáregységében./mti/

..

8.45/ju 930 Puc

-9-

Mk

bb. 12. megfejtették a „pogánykő”, rovásírásának teljes szövegét

vid tr/fm/gy/cz

1966. november 11.

a balaton melletti szepezdfürdőn, a várpalotai szénbányászati tröszt gyermeküdülője előtt nemrégiben erdőgépek segítségével talapzatra emelték azt a nyolctonnás vörös terméskövet, amelyre sebestyén gyula, a nagy magyar néprajztudós a székely rovásírás megfejtője, e régi jelekkel szöveget vésett. a „pogánykő”, amely a rovásírásnak állít emléket, évekig hányódott. így, bár szövegének egy részét már megfejtették, földben levő darabjának jeleit nem tudták elolvasni. most, hogy a nagy kő az egykori sebestyén villa előtt talapzatra került és idegenforgalmi látványosság lett, teljes szövegével olvashatóvá vált. a teljes szöveget - amely még tudományosan hitelesítésre vár - a névfülöpi honismereti szakkör tagjai az elmúlt napokban megfejtették. e szerint az ősi rovásírásról kőbe vésett szöveg így hangzik: „ez a kő jelképe annak, hogy a fenti épületben állapították meg az itt látható hun-székely rovásírás történelmi hitelességét. thomsen vilmos, a nagy dán nyelvtudós „gyanusította meg”, /hivata fel erre a figyelmet/ midőn a középázsiai ótörök feliratok megfejtését a párizsi akadémiának benyújtotta, ./mti/

bb. 14. az ország legnagyobb acélöntődjét építik fel győrött

vid lk/ki/la

1966. november 11.

a következő években győrött épül fel az ország legkorszerűbb és legnagyobb acélöntődjéje. az országos öntődei vállalat 3-as számú győri gyárának terve már elkészült, építésére a következő években mintegy 460 millió forintot fordítanak. itt építik fel az országban egyedülálló, úgynevezett „ld”, eljárás alapján dolgozó kupolókemencét, amely oxigén ráfúvással dolgozza fel acéllá az öntött vasat. az új öntőde kétszintes lesz. berendezése csaknem minden nehéz fizikai munkától mentesíti a dolgozókat./mti/

8.45/ju 9³⁰Puc

-10-

MW

bb. 15. hetvenegyezer óra társadalmi munka ózdon

vid lk/ki/gy/la

1966. november 11.

az ózdi kohászati üzemek dolgozója, akiknek nagy többsége a kongresszusi versenyben a szocialista címet akarja megszerezni, illetve megtartani, az idén fokozottabban kapcsolódtak be a különböző társadalmi feladatok megvalósításába. versenyszereplésükben ebben az évben 60 000 óra társadalmi munkát vállaltak. az ózdi kohászok a kongresszus tiszteletére ebben a vonatkozásban is túlteljesítették felajánlásukat. az üzemi rend, tisztaság fenntartásán, a különböző hulladékanyagok gyűjtésénél, a város parkosításánál, utak, járdák építésénél, iskolák, művelődési házak tatarozásánál és nem utolsósorban a hősi vietnami nép megsegítésére már eddig több mint 71 000 óra társadalmi munkát végeztek. különösen kiűntek a nagyotvasztómű, valamint a durva hengermű dolgozója, akik 20 000 órai munkával járultak hozzá a kiváló eredményhez. a számítások szerint az év végéig az ózdi kohászok társadalmi munkája meghaladja a 90 000 órát./mti/

bb. 16. a hosszú ősz kedvez a jövő évi gyümölcsstermésnek

vid ká/sk/gy/la

1966. november 11.

a kiskunság vidékén még tartja magát a szép ősz, a lomb alig sárgul. sok helyen az almafákon friss zöld a levél. a hosszú szura nyúlt ősz kedvező feltételeket teremt a jövő évi terméshez. a szakemberek véleménye szerint szépen fejlettek és jól beérték a következő év termőnyugei. szokatlan természeti jelenséget is tapasztalnak. kecskemét környékén másodsorra is termést hoztak a gyümölcsfák. a duna-tisza közti mezőgazdasági kísérleti intézet szarkási telepén másodsor szedik a nyári almát. a szépen fejlett gyümölcsök színeződése szebb, mint az első termésé volt./mti/

bb. 17. megrongálták a parkirozó autókat - négyhónapi szabadságvesztés

vid gg/fm/gy/cz

1966. november 11.

molnár istván husz éves tiszafüredi és nagy ferenc 21 éves tiszapalkonyai lakos az egyik éjszaka végigjárták a miskolci szórakozóhelyeket, majd ittas állapotban a város központjában parkirozó autókkal „szórakoztak”,./

/folyt. köv./

8.50/ju 9⁴⁰Puc

-11-

MW

bb. 17. /megrongálták .... folyt./ gy

több személykocsinak, köztük egy rendőrséginek is, az ugynevezett tetőantennáját letörték, az ajtózárat is megrongálták.

a miskolci járásbíró, társadalmi, illetve személyi tulajdont károsító rongálásért molnár istvánt négy hónapi - fel-függesztett - szabadságvesztésre, nagy ferencet nyolc hónapi - tíz százalékos bércsökkenéssel járó - javító-nevelő munkára ítélte./mti/

bb. 18. idegenforgalmi könyv vas megyéről

vid tné/ki/gy/la

1966. november 11.

a panoráma idegenforgalmi könyvsorozatban megjelent a budapest, szombathely, kőszeg című utikönyv. a 148 oldalas, színes, képes kiadvány ismerteti az utazási lehetőségeket a fővárosból szombathelyre és kőszegre, valamint a megye idegenforgalmi nevezetességeit. ezenkívül tájékoztatást ad a művésztelepéről híres zsenye községről is./mti/

bb. 20. növelik a golyóscsapágyacélok gyártását diósgyőrött - 340 000 dollár értékű importot takarítanak meg

vid lk/ki/gy/la

1966. november 11.

a lenin kohászati művek rudhuzó-művében készítik elő a golyóscsapágyacélok alapanyagát a feldolgozó üzemek részére. a kényes, minőségi acélok nagyobb mennyiségű előállítására - s ezzel az import csökkentésére - több mint 10 millió forint költéssel bővítik, fejlesztik a huzóművet. modern, angol és nyugatnémet gyártmányú gyorshántoló, rúdegyengető, valamint szerszámcsiszológépet szereztek be. az egyik berendezés már megérkezett a gyárba, s hamarosan megkezdik szerelését. a másik kettőt is még az idén leszállítják. a jövőre már üzemelő korszerű gépekkel évente az eddiginél ezeröttszáz tonnával több rudacél hántolását, megmunkálását végezhetik el, s ennyivel több jómínőségű golyóscsapágyacélt adhatnak majd a készregyártó üzemeknek. ezzel évente mintegy 340 000 dollár értékű importanyag behozatalától mentesül a népgazdaság./mti/

8.56/ju 9450^r Ric

-12-

Mk

bb. 19. újfajta mezőgazdasági vázszerkezetek készültek el a dunaujvárosi épületelemgyárban

vid lk/ki/gy/la

1966. november 11.

a szocialista munka gyára nevet viselő dunaujvárosi épületelemgyárban elkészítették azokat a legújabb típusú vázszerkezeteket, amelyekből többféle mezőgazdasági épület készíthető. építhetők belőle nemcsak istállók, hanem raktárak, magtárak, műhelyek és gépszínek is. a vázszerkezeteket az ém 25-ös és a szabolcs megyei állami építőipari vállalatnak szállították./mti/

bb. 21. elkészült az ország első tsz hűtőháza

vid gö/ká/gy/la

1966. november 11.

a kiskunlacházai kiskun termelőszövetkezetben átadták rendeltetésének az ország első tsz hűtőházát. a 25 vagon befogadóképességű, 15 000 katória hőelvonásra képes, automata üzemelésű, léghűtéses kondenzátorral felszerelt berendezést az agrarterv tervei alapján a hűtőgépgyár készítette. a közös gazdaság kétszáz holdas gyümölcsösrel rendelkezik, amelynek felén almát termelnek. a hűtőházat elsősorban az alma tárolására építették, de a létesítmény alkalmas a nyári gyümölcsök átmeneti raktározására is./mti/

bb. 22. újabb nyolc automata mérőhely létesítését kezdték meg a rakacai tó gyűjtőterületén

vid lk/ki/gy/la

1966. november 11.

a borsod megyei rakacai tónál egy esztendeje helyeztek üzembe két automata hidrológiai észlelő-állomást. a műszerek a csapadékmennyiséget, valamint a tóba érkező víz magasságát mérik. az adatokat rövidhullámon továbbítják a központba, ahol irószerkezet szalagra nyomtatja. a központból „parancsot”, adhatnak az érzékelő műszereknek újabb adatok szolgáltatására.

a rakacai tó 230 négyzetkilométeres vízgyűjtő területén megkezdték a távmérő rendszer bővítését. a nagyterjedésű, erdős, cserehátú területen nyolc újabb érzékelő állomást állítanak fel.

/folyt. köv./
9.00/ju 950^r Ric

-13-

Mk

bb. 22. / újabb nyolc automata... folyt./ gy

a műanyag tartályokban földbe süllyesztett műszerek mellett helyezik el a rövidhullámú rádió adó-vevő berendezést.

az új észlelőhelyek kialakítása a tervek szerint még a téli havazás előtt befejeződik. így a tavasszal a rakacai tó vízmennyiségét befolyásoló olvadás és esőzés adatait már az új, vezeték nélküli távközlési rendszerrel mérik./mti/

bb. 23. községfejlesztési alapról több egyetemi és főiskolai hallgató kap ösztöndíjat szolnok megyében

vid tm/fm/gy/cz

1966. november 11.

szolnok megyében 25 városi és községi tanács létesített tanulmányi ösztöndíj-alapot a községfejlesztési hozzájárulások összegéből. a lakosság által befizetett pénzből évente mintegy félmillió forintot használnak fel az egyetemeken, főiskolákon tanuló ösztöndíjasok támogatására. jelenleg havonta hatvan olyan tanulónak fizetnek meghatározott összeget, akik a tanácsokkal kötöttek szerződést. a megyében általában orvosból, pedagógusból, mezőgazdaságból és közgazdasági szakemberből van hiány, ezért a legtöbb fiatalot ezekre a szakokra irányították. a szolnoki városi tanács például hat, a törökszentmiklósi négy, a tiszaföldvári és a turkevei tanács három-három fiatal egyetemi, főiskolai tanulmányait segíti. a végzősök majd a tanácsok szakember-gárdáját erősítik./mti/

bb. 24. újabb képzőművészeti alkotások elkészítésére adtak megbízást borsod megyében

vid gk/fm/gy/cz

1966. november 11.

borsod megye városai, új lakótelepei és középületei az idén több mint husz képzőművészeti alkotással gazdagodtak. ezek között szerepel makrisz agamemnon „zászlóvivők”, című szoborkompozíciója, seres jános festőművésznak a fiatalok életét bemutató nagyméretű sgrafittója, varga miklós „vizbelépő”, című szobra és buza barna „esze tamás”, -t ábrázoló melliszobra. a képző- és iparművészeti lektorátus újabb három alkotásra adott megbízást, amelyekkel a két vegyipari várost, kazincbarcikát és tiszaszederkényt díszítik majd.
/folyt. köv./

9.07/ju gropae!

-14-

WLB

bb. 24. / újabb képzőművészeti... folyt./ gy

szobényi imre szobrászművész vörösréz lemezből formált halászszobrát a michnay andrea festőművész 55 négyzetméteres sgrafittóját tiszaszederkényben, majoros jánosné iparművész több mint öt négyzetméteres kerámia falképét pedig a kazincbarcikai borsodi vegyikombinát éttermének külső homlokzatán helyezik el. az új alkotásokat tavasszal adják át./mti/

bb. 25. jövőre megkezdik a kisalföld termálvizeinek tervszerű feltárását és hasznosítását

vid lk/ki/gy/la

1966. november 11.

a kisalföldön, elsősorban az úgynevezett mosonmagyaróvári üstben a közel jövőben megkezdődik a termálvíz tervszerű feltárása és hasznosítása. 1967-ben újabb három termálkutat fúrnak. a lipóti mezőgazdasági termelőszövetkezetnél, a szigetközi zöldségtermesztés központjában korszerű nagyüzemi palántanevelő telep fűtésére használják majd a vizet. a kapuvárt furtkut vize látja majd el hőenergiával a husüzemet, a kossuth és petőfi termelőszövetkezet üvegházait, vizzel pedig a kórház szénsavfürdőjét. a harmadik kut jövőre győrtt készül el, s a buzakalász termelőszövetkezet hajtató, szaporító-házának, huscsibe-nevelőjének, valamint a kismegyeri mezőgazdasági szeszgyárnak hőszükségletét elégíti ki. 1968-ban már mosonszentjánoson is termálkut vízzel szárítják, pörkölik, áztatják majd a feldolgozásra kerülő cikóriát, ez látja el melegvizzel a terményforgalmi vállalat szárító üzemét, a tejüzemet és a község két termelőszövetkezetének közös vállalkozásban létesített hajtatóházait, baromfi-nevelő kombinátját. egy másik kut a mosonmagyaróvári lengyárat és a lajtahansági állami gazdaság hibridüzemét látja el hőenergiával. a harmadik kut vize győrtt a megyei kórházat, a körzeti sztk rendelőintézetet és a közel jövőben megépülő sztk irodaházat fűti majd./mti/

9.15/ju

-15-

WLB

bb. 22. / ujjabb nyolc automata... folyt./ gy

a műanyag tartályokban földbe süllyesztett műszerek mellett helyezik el a rövidhullámú rádió adó-vevő berendezést.

az új észlelőhelyek kialakítása a tervek szerint még a téli havazás előtt befejeződik. így a tavasszal a rakacai tó vízmennyiségét befolyásoló olvadás és esőzés adatait már az új, vezeték nélküli távközlési rendszerrel mérik./mti/

bb. 23. községfejlesztési alapról több egyetemi és főiskolai hallgató kap ösztöndíjat szolnok megyében

vid tm/fm/gy/cz

1966. november 11.

szolnok megyében 25 városi és községi tanács létesített tanulmányi ösztöndíj-alapot a községfejlesztési hozzájárulások összegéből. a lakosság által befizetett pénzből évente mintegy félmillió forintot használnak fel az egyetemeken, főiskolákon tanuló ösztöndíjasok támogatására. jelenleg havonta hatvan olyan tanulónak fizetnek meghatározott összeget, akik a tanácsokkal kötöttek szerződést. a megyében általában orvosból, pedagógusból, mezőgazdaságból és közgazdasági szakemberből van hiány, ezért a legtöbb fiatalot ezekre a szakokra irányították. a szolnoki városi tanács például hat, a törökszentmiklósi négy, a tiszaföldvári és a turkevei tanács három-három fiatal egyetemi, főiskolai tanulmányait segíti. a végzősök majd a tanácsok szakember-gárdáját erősítik./mti/

bb. 24. ujjabb képzőművészeti alkotások elkészítésére adtak megbízást borsod megyében

vid gk/fm/gy/cz

1966. november 11.

borsod megye városai, új lakótelepei és középületei az idén több mint husz képzőművészeti alkotással gazdagodtak. ezek között szerepel makrisz agamennon „zászlóvivők”, című szoborkompozíciója, seres jános festőművésznak a fiatalok életét bemutató nagyméretű sgrafittója, varga miklós „vizbelépő”, című szobra és buza barna „esze tamás”, -t ábrázoló mellszobra. a képző- és iparművészeti lektorátus ujjabb három alkotásra adott megbízást, amelyekkel a két vegyipari várost, kazincbarcikát és tiszaszederkényt díszítik majd.
/folyt. köv./

9.07/ju gropae!

-14-

Handwritten signature

bb. 24. / ujjabb képzőművészeti.... folyt./ gy

szobényi imre szobrászművész vörösréz lemezből formált halász-szobrát a michnay andrea festőművész 55 négyzetméteres sgrafittóját tiszaszederkényben, majoros jánosné iparművész több mint öt négyzetméteres kerámia falképét pedig a kazincbarcikai borsodi vegyikombinát éttermének külső homlokzatán helyezik el. az új alkotásokat tavasszal adják át./mti/

bb. 25. jövőre megkezdik a kislalföld termálvizeinek tervszerű feltárását és hasznosítását

vid lk/ki/gy/la

1966. november 11.

a kislalföldön, elsősorban az ugynevezett mosonmagyaróvári üstben a közeljövőben megkezdődik a termálvíz tervszerű feltárása és hasznosítása. 1967-ben ujjabb három termálkutat fúrnak. a lipóti mezőgazdasági termelőszövetkezetnél, a szigetközi zöldségtermesztés központjában korszerű nagyzemelt palántanevelő telep fűtésére használnak majd a vizet. a kapuvárti furtkut vize látja majd el hőenergiával a husüzemet, a kossuth és petőfi termelőszövetkezet üvegházait, vízzel pedig a kórház szénsavfürdőjét. a harmadik kut jövőre győrtől készül el, s a buzakalász termelőszövetkezet hajtató, szaporító-házának, huscsibe-nevelőjének, valamint a kismegyeri mezőgazdasági szeszgyárnak hőszükségletét elégíti ki. 1968-ban már mosonszentjánoson is termálkut vizével szárítják, pörkölik, áztatják majd a feldolgozásra kerülő cikóriát, ez látja el melegvízzel a terményforgalmi váltalalat szárító üzemét, a tejüzemet és a község két termelőszövetkezetének közös vállalkozásban létesített hajtatóházait, baromfimevelő kombinátját. egy másik kut a mosonmagyaróvári lengyárat és a lajtahansági állami gazdaság hibridüzemét látja el hőenergiával. a harmadik kut vize győrtől a megyei kórházat, a körzeti sztk rendelőintézetet és a közeljövőben megépülő sztk irodaházat fűti majd./mti/

9.15/ju

-15-

Handwritten signature

bb. 26. mégis lesz mód idegen égitestek értelmes társadalmának meglátogatására - lehetetlen az invázió idegen égitestek ellen

t tz/j/gy/cz

1966. november 11.

a fizika alaptörvényei nem zárják ki a közvetlen kapcsolat felvételét a világegyetem más értelmes társadalmával. többek között ez a megállapítás is elhangzott abban az előadásban, amelyet dr. Marx György Kossuth-díjas egyetemi tanár tartott csütörtökön este az uránia csillagvizsgáló intézetben.

a csillagászok szerint - mondta - a mi tejutrendszerünkben milliós számra vannak olyan égitestek, amelyeken kialakulhatott valamilyen értelmes társadalom, megközelítésük azonban a mai kémiai rakétákkal százezer, sőt még atomhajtóművel is szerényeket venne igénybe. ennek az okát jól megmagyarázza egy hasonlat. ha az uszómedence falától rugaszorodunk el, a fal mozdulatlan marad, minket viszont messze visz el a lendület, de ha egy csónaktól lökjük el magunkat, többet megy a csónak hátra, mint mi előre. ugyanígy az űrben haladó rakéta esetében - mivel szintén nincs szilárd támasza -, az üzemanyagból felszabadult energia túlnyomó része a kidobott gázokat löki hátra és csak elenyésző töredéke marad az űrhajó megtolására. így tehát az űrhajó által elvitt energiának olyan óriási része megy veszendőbe, hogy a naprendszer energiataralékaira korlátozott ember ilyen vállalkozásra nem is gondolhat. ez az alapja tekintélyes fizikusok és csillagászok egybehangzó következtetésének, hogy az emberi élet határaink belül megvalósítható ilyen űrutazásoknak a természet alaptörvényeiben rejlő leküzdhetetlen akadályai vannak.

éppen ezért keltett világszerte nagy érdeklődést, amikor a nyáron Marx professzornak a Nature-ben megjelent cikke olyan megoldást vázolt fel, amellyel - ha nem is rövidesen, de talán a jövő századokban megvalósítható lenne egy ilyen utazás. ennek a módszernek a lényege az, hogy az űrkabin hátsó falára, kívül hatalmas tükröt szerelnének, és erre földi reflektorból keskeny nyalábbá összefogott fénysugarat vetítenének, amire a Lázertechnika adhat majd lehetőséget. ebben az esetben tehát a hajtóerőt annak a fénynyalábnak a sugárnyomása szolgáltatná, amely mint szilárd alapra, a földre támaszkodnék.

/folyt. köv./

10.30/ju 12.35 Puc

- 16 -

MKJ

bb.26. /mégis lesz mód... 1. folyt./ gy

igy fokozatosan, az ember által viszonylag könnyen elviselhető gyorsulással lehetne a fényt megközelítő sebességre felgyorsítani a rakétát, amely ezt követően már tehetetlenségével fogva száguldana tovább célja felé.

a sugárnyomás azonban csak előre tudja tolni a rakétát, fékezni nem. éppen ezért az utazásra csak akkor kerülhetne sor, ha a már megtalált idegen értelmes társadalommal előzetesen felveszik a rádiókapcsolatot, és pontosan megállapodnak a fékezés, majd a hazaindítás módzataiban is. ugyanazok a fizikai törvények tehát, amelyek egyfelelő lehetővé teszik az ilyen utazásokat, másfelől ki is zárják az égitestek között az egyoldalu inváziót, a váratlan támadást, mert hiszen a közvetlen kapcsolat csak a két társadalom közös vállalkozása útján jöhet létre./mti/

..

bb. 27. a Lottó heti nyerőszámai

j/gy/

1966. november 11.

a sportfogadási és Lottó igazgatóság tájékoztatása szerint szentesen, a Mórész Zsigmond művelődési házban megtartott Lottósorsoláson a 45. játékhetén a következő számokat húzták ki:

1, 14, 17, 54, 84.

/mti/

..

11.00/ju 12.35 Puc

-17-

MKJ

bb. 28. református és evangélikus egyházi vezetők látogatása a fővárosi tanács vb elnökénél

fe/j/gy/cz

1966. november 11.

sarlós istván, a fővárosi tanács vb elnöke csütörtökön fogadta hivatalában a református és evangélikus egyházak budapesti vezetőit. a találkozó során eszmecsere folytattak a főváros időszerű politikai és gazdasági kérdéseiről. jelen volt: szamosközi istván, dr. vető lajos és káldy zoltán püspökök, dr. huszti kálmán dékán, dr. nagy gyula dékán, dr. Gottlyk ernő, az ökumenikus tanács főtitkára és más vezető egyházi személyiségek./mti/

bb. 29. kihirdették a „hétköznapi fasizmus,” című film országos pályázatának eredményét

j gy/cz

1966. november 11.

a kisz központi bizottsága és a mokép ez év áprilisában pályázatot hirdetett a hétköznapi fasizmus című film gondolatainak és művészi eszközeinek feldolgozására. a pályázaton több mint 4 000 fiatal vett részt.

a bíráló bizottság a legjobb 75 egyéni és 11 kollektív pályamunka közül a következőket jutalmazta:

a kollektív pályázat országos díját /televízió vagy magnetofon/ a magyar néphadsereg 7 042/y honvédségi alakulatának egyes számú kollektívája kapta.

a négy legjobb egyéni pályázó: jakab katalin győri, návai anikó békéscsabai, pörös géza pécsi és szarvas gábor jászfelsőszentgyörgyi pályázó lett. jutalmuk: december 28-tól január 5-ig részt vesznek az expressz ifjusági utazási iroda varso-krakkói szilveszteri utján.

a bíráló bizottság különdíját budai györgy debreceni, széles erzsébet debreceni fiatal és láng andrás honvéd nyerte el.

több kollektív pályamunka és egyéni dolgozat dicséret oklevelet kapott./mti/

12.18/ju 12^uP^oe

-18-

PK

bb. 30. máriáss imre író-újságíró

j gy/cz

1966. november 11.

hosszu betegség után 73 éves korában elhunyt. hamvasztás előtti bucsuztatása november 16-án, szerdán két órakor lesz a rákoskeresztúri temetőben./mti/

bb. 31. balesetek

j/gy/cz

1966. november 11.

tragikus baleset történt győr megyei nagybarát községben. tóth lajos 34 éves vontatóvezető lakásának udvaráról pótkocsis vontatójával az utcára akart kihajtani, miközben a pótkocsi a kapu téglából készült oszlopát kidöntötte. az oszlop ráesett a traktorvezető kapu mellett tartózkodó édesanyjára, tóth lajosné 65 éves háztartásbelire, aki olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt. a felelősség megállapítására a vizsgálat folyamatban van.

a polgári és kisláng község közötti útvonalon figyelmen kívül vezette pótkocsis vontatóját károly ferenc 32 éves vontatóvezető, kislángi lakos, és járművel felborult. a baleset következtében a vontatón utazó stadler ferenc 40 éves segédmunkás, hajmáskéri lakos olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a helyszínen meghalt. a vontatóvezetőt súlyos sérüléssel szállították kórházba. a halálos baleset ügyében a rendőrség az eljárást megindította./mti/

bb. 32. halálos szerencsétlenség a mészkőbányában

j gy/cz

1966. november 11.

csütörtök délután a sümeg község határában levő mészkőbányában robbantást hajtottak végre. moóri béla 48 éves lőmester, sümegi lakos nem tartotta be a megelőző óvintézkedéseket, és ennek következtében a robbanás során a közelben dolgozók közül németh ferenc 43 éves kőfejtő, sümegi lakos a kórházba szállítás után sérülésébe belehalt. németh jánosné 36 éves sziklafigyelő, sümegi lakost súlyos állapotban szállították kórházba. kettőjükön kívül öt személy könnyebben megsérült. az elsősegély után a kórházból lakásukra bocsátották. a tapolcai járási rendőrkapitányság moóri béla ellen az eljárást megindította és a vizsgálatot tovább folytatja./mti/

12.30/ju 12^uP^oe

-19-

PK

bb. 33. időjárásjelentés

1/gy/

1966. november 11.

a meteorológiai intézet jelentéi pénteken délelőtt:

a hőmérséklet csökken

nyugat-európán át egészen az alpok vidékéig magasnyomású gerinc húzódik, amelyben a leszálló légmozgás hatására sokfelé párák, ködök és csendes az időjárás. az említett légköri képződmény északi részén, a magasban óceáni eredetű hűvös légtömegek áramlanak kelet felé, és pénteken hajnalban elárasztották német- és lengyelországot. az elmúlt 24 óra folyamán olaszország felett sekély ciklon alakult ki, amelynek következtében a földközi-tenger vidékén sokfelé esik az eső.

hazánkban csütörtökön változóan felhős, a reggeli órákban párák, helyenként hűvös volt az idő. napközben csak szórva nyosan, de az éjszaka folyamán többfelé hullott kisebb eső. a pénteken reggel 7 óráig beérkezett jelentések szerint a lehullott csapadék mennyisége nem haladta meg az 1-2 millimétert. a hőmérséklet csúcserőke általában 8-13 fokot ért el. pénteken hajnalban a dunántúlon 3-7, máshol 0-6, a keleti országhatár közelében 0- mínusz 2 fokig hűlt le a levegő. az erősen felhős égbolt mellett a hőmérséklet délelőtt 11 órára csak 7-9 fokig emelkedett.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 5,8 fok volt, a sokévi átlagnál 0,6 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 10 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 766 milliméter, változatlan.

várható időjárás szombat estig: pénteken erősen felhős idő, többfelé esővel. szombaton változó mennyiségű felhőzet, már kevesebb helyen esővel. az élénk északi-északkeleti szél fokozatosan mérséklődik. a szélvédett helyeken reggeli párásság, egy-két helyen köd. a hőmérséklet csökken. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0-5, legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 5-10 fok között.

a duna vízállása 262 centiméter./mti/

13.30/ju 13.55/pe

..

-20-

mti

bb. 34. a firenzei árvizkárosultak javára

1/gy/cz

1966. november 11.

ajánlotta fel a madách színház az egy szerelem három éjszakája egyik előadásának teljes bevételét./mti/

..

bb. 35. magyar-csehszlovák kulturális együttműködésről szóló jegyzőkönyvet írtak alá

t fe/1/gy/cz

1966. november 11.

a művelődésügyi minisztériumban pénteken aláírták a magyar-csehszlovák kulturális munkabizottság 6. ülésének jegyzőkönyvét. a jegyzőkönyvet csehszlovák részről frantisek kahuda, az iskola- és művelődésügyi miniszter első helyettese, magyar részről molnár jános művelődésügyi miniszterhelyettes írta alá. jelen volt az aláírásnál demeter sándor, a kulturális kapcsolatok intézetének alelnöke és hantos jános, a fővárosi tanács vb elnökhelyettese. ott volt jozef pucik, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövete és a nagykövetség több tagja.

az ülésen részletesen megvitatták a két ország iskolai és kulturális beruházása terén kialakítható együttműködés kérdését, valamint a két ország fővárosai közötti kulturális kapcsolatok fejlesztésének lehetőségét. sor került különböző építési dokumentációk, tervtervek - ezek között szakközépiskolai és egyéb tervek - cseréjére. elhatározták, hogy a szakértők rendszeresen konzultálnak a két országban folyó különösen kiemelkedő tervezési és építési feladatokról. a megbeszélésen sor került a két ország közötti kétéves kulturális munkaterv 1967-es évi kiegészítő jegyzőkönyvének aláírására is.

frantisek kahudát budapesti tartózkodása alkalmával fogadta ilku pák művelődésügyi miniszter és aczél györgy, a miniszter első helyettese. frantisek kahuda látogatást tett az eötvös loránd tudományegyetemen is./mti/

..

13.40/ju 13.55/pe

-21-

mti

bb 36. sportruházati cikkek kiállítása

t sz/j/ki/gy/cz

1966. november 11.

a rákóczi ut 30. szám alatti bemutatóteremben pénteken megnyílt a budapesti ruházati kisipari szövetkezetek szövetségéhez tartozó ktsz-ek sportfelszereléseinek kiállítása. a téli sportidény megkezdése előtt sok vásárlónak nyújthat felvilágosítást, adhat ötleteket a kiállítás, amelyen nemcsak a sportolók, hanem a sportos öltözékeket kedvelők is kiválaszthatják maguknak a legjobban megfelelő ruházati cikkeket. ezeket elsősorban mérték után, egyéni megrendelés alapján készítik el a szövetkezetek, de új gyártmányaikat egyúttal a kereskedelemnek is ajánlják.

a cipész ktsz-ek bemutatnak sportos utcai és turacipőkön kívül sibakancsot, korcsolyacipőt és mint új terméket, lovaglósizmát is. a ruházati cikkek között tediberbéléses ballonkabátok, műbőr és kötött kombinációjú mellények, felöltők, kapucnival is ellátott sportpulóverek, valamint anorákok láthatók. a nők számára ujdonság a műbőr-kötényruha és a nyáron kempingezéshez, télen pedig a hűvös lakásokban tv-nézéshez igen célszerű, kényelmes frottiroverál. készítenek a szövetkezetek a férfiak számára teljes vadászfelszerelést is, ehhez tölténytáras, vállra akasztható táska és olyan kabát tartozik, amelynek belső zsebében szintén tárolhatók a töltények.

a kiállítás, amely 12 szövetkezet termékeit mutatja be, december elsejéig tekinthető meg. a szövetkezetek szakemberei felvilágosítást adnak az érdeklődőknek arról, hogy a bemutatott készítmények hol rendelhetők meg./mti/

..

15.45/ju

-22-

15.45/ju

bb. 37. szegedi és szabadkai kórusok csereműsora

vid pv/gy/cz

1966. november 11.

szeged és szabadka bővülő testvérvárosi kapcsolatainak eredményeként, a nagy októberi szocialista forradalom évfordulójának vajdasági ünnepségein jugoszláviában vendégszerepelt a szakszervezetek szegedi általános munkáskórusa. a most visszaérkezett szegedi énekkar szabadkán, valamint bajmok és csantavér községekben adott önálló műsort Mihálka György karnagy vezetésével.

a megállapodások szerint a Lányi Ernőről elnevezett szabadkai énekkar december közepén három napra szegedre látogat és műsorokkal viszonzza a szegediek náluk tartott vendégszereplését./mti/

..

bb. 38. új lakónegyed épül szegeden

vid pv/gy/cz

1966. november 11.

pénteken szegeden ülést tartott a városi tanács. szeged fejlesztésének jövő évi tervjavaslatát vitatták meg. az előterjesztések szerint 1967-ben a különféle pénzügyi források felhasználásával jelentősen bővítik és korszerűsítik az ut- és köz-műhálózatot. a tarján-telepen új lakónegyed építését kezdik meg. a lakások fűtésére elvezetik ide a környéken feltárt gazdag földgázmezők kincsét. a város üzemeiben és intézményeiben szintén egyre több helyen kívánják hasznosítani ezt a fűtőanyagot. e célra új vezetékrendszert építenek ki mintegy hatmillió forintos költséggel.

a közlekedés javítására új csuklós villamosokat állítanak majd forgalomba. többmilliót költenek a villamos-sínek és a felsővezetékek korszerűsítésére. tizenkét tantermes iskola, bölcsőde, orvosi rendelő, üzletek építése szerepel a tervekben. négy és félmillió forintos költséggel felújítják a szabadtéri játékok dom-téri színpadát és korszerűsítik az ottani technikai berendezéseket.

/folyt. köv./

15.52/ju

-23-

15.52/ju

bb. 38. /uj lakónegyed.... 1. folyt./ gy

a tervjavaslat szerint jelentős összegeket fordítanak majd az oktatási intézmények szemléltető eszközeinek gyarapítására, tv-k, rádiók, vetítőképek és magnetofonok beszerzésére. a város ipari övezeteiben, a gyárak és az intézmények, egy koordinációs bizottság irányításával, közös anyagi erőforrásokból folytatják e területeken az ut- és a csatornahálózat kiépítését. a tervek szerint 1967-ben szegeden 422 lakás építését fejezik be és mintegy 500 építést kezdik meg. a magán- és társasházak építésére kijelölt területeken a tanács többszáz ezer forintos költséggel kezdi meg a közművesítést./mti/

..

bb. 40. kiállítás nyílt szombathelyen a vörös zászló hőseinek útján mozgalomról

vid pv/gy/cz

1966. november 11.

a vörös zászló hőseinek útján - uttörőmozgalom nemrég indult el, s vas megyében máris mintegy 15 000 pártias tevékenykedik benne. szombathelyen, a magyar zászló uttörőházban kiállítás nyílt a mozgalom eddigi munkájáról. a kiállítás egyik leghíresebb darabja a sárvári kanizsai dorottya-uttörőcsapat vörös csillag őrsének produkciója: munkásmozgalmi emlékmű-terv./mti/

..

bb. 42. tízezer köbméteres gáztartály készült el szombathelyen

vid j/szf/gy/cz

1966. november 11.

uj gázmű épül szombathelyen. pár év híján száz esztendő a gázszolgáltatás a városban, a gázgyár azonban azóta nem sokat fejlődött, az igények viszont megszázszorozódtak. a naponta 70 000 köbméter gázt, a jelenleginek kétszeresét előállító új üzem a város déli részén épül. benzintől és propán-butántól készít városi gázt, mivel szombathely távol esik az országos földgáz távvezetékétől. az egyik legkorszerűbb hazai gázgyár lesz. első nagy berendezése, egy tízezer köbméteres gáztartály péntekre elkészült. ez az új gázmű elkészüléséig is lényegesen javítja a 63 000 lakosú megyeszékhely gázellátását. a bontóberendezés és a gáznak a városba szállításához szükséges kompresszorház jövőre készül el. ekkor megszüntetik a szénből való gázgyártást./mti/

..

15.55/ju

-24-

W 3e

bb 39. négyezer fiatal levelez szovjet partnerekkel - album készül a szovjet emlékművekről heves megyében

vid pv-lm -cz

1966. november 11.

a magyar-szovjet baráti társaság heves megyei elnöksége egerben tartott pénteki ülésén a magyar-szovjet barátság ápolásának, valamint a kisz és az mszbt együttműködésének tapasztalatairól, eredményeiről tanácskozott. a tanácskozás megállapította, hogy a testvéri szovjet nép iránt elmélyült tisztelet él a megye ifjúságában és a barátság a gyakorlatban is számos területen megnyilvánul. jelenleg mintegy négyezer heves megyei fiatal levelez rendszeresen szovjet partnerekkel, többségük az általános iskolai hetedik-nyolcadik osztályának és a középiskoláknak tanulói. az egri tanárképző főiskola orosz szakos hallgatói évente gyakorlatokra utaznak a szovjet-unióba. a személyi levelezések mellett mind több a kollektív kapcsolat kibontakozása: uttörő rajok, csapatok és iskolák kollektív levelezése. az egri gárdonyi géza gimnázium orosz szakos negyedik osztálya rendszeres levelezést folytat szovjet iskolák diákjaival.

a heves megyei fiatalok kérésére az idén már két alkalommal sugárzott magyar nyelvű a szovjet rádió.

az orosz nyelvoktatást bírálva elmondották az ülésen hogy azt az iskolákban és a tanfolyamokon gyakorlatiasabbá kellene tenni az érdeklődés és az eredmények fokozására.

a tanácskozáson úgy határoztak, hogy a kisz és az mszbt közös munkával képes albumot készítenek a megyében található szovjet sirokról és emlékművekről. feltüntetik azoknak a személyeknek a neveit is, akik a jelzett sirokban fekszenek. az albumot a nagy októberi szocialista forradalom 50. évfordulója tiszteletére készítik el és annak egy példányát eljuttatják szovjet hatóságokhoz is./mti/

újsort

..

a szerkesztőségek figyelmébe!

s/ j-lm -cz

1966. november 11.

a mai bb 34-es számú hírünk helyett kérjük az alábbi közleményt felhasználni:

a madách színház társulata november 27-én délután 15 óra 30 perces kezdettel különadást rendez hubay-ránky-vas: egy szerelem három éjszakája című zenés darabból. az előadás bevételét a színház a firenzei árvizkárosultak javára ajánlotta fel./mti/

..

16.03/ju

-25-

W 3e

bb 41. az építők kongresszusi versenyében eddig 435 létesítményt adtak át határidő előtt a vállalatok - a terv és a felajánlások teljesítéséről tanácskozott az építők szakszervezetének központi vezetősége

t sb/pv-lm ki

1966. november 11.

az építő-, fa- és építőanyagipari dolgozók szakszervezetének központi vezetősége pénteken ülést tartott, amelyen értékelte a háromnegyed éves terv teljesítését segítő mozgalmi munka eredményeit és megjelölte a legközelebbi fontos feladatokat. a tanácskozáson részt vett somoskői gábor, a szot titkára is.

gyöngyösi istván főtitkár terjesztette elő a szakszervezet elnökségének beszámolóját, amely megállapította, hogy az év első kilenc hónapjában az építő-, a fa- és az építőanyagipar teljesítette, illetve túlteljesítette az előirányzatot. ezzel igazolta, hogy a múlt évi terv túlszárnyalása sem átmeneti jelenség volt. az építőipari vállalatok az egész évi tervnek 78,2 százalékát már a háromnegyed évben megvalósították és 10,2 százalékkal több munkát végeztek el, mint a múlt év azonos időszakában. az építőanyagipari vállalatok tervtúlteljesítése is jelentős, mert ezzel a segítséggel az építőipar már az idén elérte az 1967-re előirányzott termelési szintet.

az eredményekhez hozzájárul, hogy az építőipari bér- és jövedelemnövelő intézkedések hatására megszűnt a krónikussá vált munkáshiány és csökkent a munkaerővándorlás. a munkaerő-gondok enyhülése nagy segítséget nyújtott a pártkongresszusi verseny kibontakozásához. az építőmunkások jó termelési eredményekkel köszöntik a párt 9. kongresszusát. vállalták, hogy 324 létesítmény építését fejezik be határidő előtt, de már 435 építményt adtak át a tervezettnél hamarabb. a szakszervezet központi vezetőségének felhívása alapján pedig jónéhány vállalat dolgozói egy hónappal előbb, november végéig teljesítik idei lakásépítési tervüket. a szakszervezet központi vezetősége, - az elnökség javaslatára - elismerését és köszönetet fejezi ki a kongresszusi versenyben résztvevő dolgozók és szakszervezeti aktivisták odaadó munkájáért.

az építőipar terve a jövő évre jóval nagyobb feladatokat ír elő, mint az idén. a legfontosabb továbbra is a kormány által kiemelt munkák, a fizetési mérleget javító beruházások és a lakásépítés előirányzatainak teljesítése. a jövő évi terv valóra váltását azonban még az idén meg kell alapozni a téli munkák gondos előkészítésével. fontos mozgalmi feladat a jövő évi tervismertető értekezletek körültekintő előkészítése, amellyel a műszaki intézkedési tervek kidolgozását és az 1967. évi munkaverseny céljainak helyes meghatározását segítik.

/folyt.köv./

16.10/ju

-26-

Me
Be

bb 41. /az építők....1.folyt./-lm

a jövő évi feladatok jelentőségét növeli az is, hogy 1967-ben kerül sör a szakszervezeti választásokra és ebben az évben kell befejezni az új gazdasági mechanizmussal összefüggő feladatok kidolgozását is.

a vitában számos felszólaló tett javaslatot a szakszervezeti munka javítására és a termelés hatékonyabb támogatására. a központi vezetőség végül felhatalmazta a szakszervezet elnökségét, hogy a beszámoló és a vita alapján dolgozza ki a tervismertető értekezletek, a munkaverseny és a többi fontos jövő évi szakszervezeti feladat végrehajtásának részletes intézkedési tervét./mti/

bb 44. elutazott újabb külföldi vendégszereplésére a magyar állami operaház balettegyüttese

t ol/j-lm -cz

1966. november 11.

újabb külföldi vendégszereplésére indult pénteken a déli-pályaudvarról a magyar állami operaház balettegyüttese. a már határainkon túl is sok sikert aratott együttes ezúttal jugoszláviában és bulgáriában tart négy-négy előadást. a társulat bucsuztatására a pályaudvaron megjelent hegedős gyula, a művelődésügyi minisztérium főosztályvezető-helyettese és barna andrásné, a minisztérium zenel osztályának vezetője, valamint zlatkó glik, jugoszlávia budapesti nagykövetségének tanácsosa is.

a magyar táncművészek - köztük kun zsuzsa, lakatos gabriella, orosz adél, ugray klótild, szumrák vera, havas ferenc, róna viktor, perlusz sándor, forgács józsef és péter lászló - november 12-én és 13-án zágrábban tartják bemutatkozó előadásukat, melynek műsorán bartók: a csodálatos mandarin című egyfelvonásos, chopin műveire szerzett chopiniána és koncertszámok szerepelnek. 15-én és 16-án belgrádban tartanak egy előadást, itt a zágrábi műsor bartók jugoszláviában eddig még színpadon nem szerepelt művével, a fából faragott királyfival bővül. az együttes belgrádból szófiába utazik, s a bulgáriai fővárosban szintén négy estén át szerepel. a bulgáriai műsor érdekessége, hogy itt két alkalommal előadják adam: gisele-jét is, s ezt a nagyobb együttest kívánó táncjátékot utoljára 1961-ben mutatták be külföldön a magyar táncművészek./mti

16.17/ju

-27-

Me
Be

bb. 45. hétfőtől nagyarányú utasszámlálás a villamos, autóbusz, trolibusz és a bhév vonalakon

t/hbj/pv/a/-cz

1966. november 11.

a következő napokban és hetekben egy-egy villamos, trolibusz, autóbusz, illetve bhév-járat kocsijain tájékoztató jelenik meg ezzel a szöveggel: „ma ezen a vonalon utasszámlálást tartunk, kérjük utasaink megértő támogatását. ... a nagyarányú utasszámlálással kapcsolatban daczó józsef, a fővárosi tanács közlekedési igazgatóságának vezetője pénteken tartott sajtótájékoztatóján elmondotta, hogy utoljára 1958-ban tartottak „honnan-hova„ számlálást. igyekeztek megállapítani, milyen egyes járatok igénybevétele, s mely vonalakon kell süríteni a forgalmat. a felmérések például azt is mutatták, hogy javítani kell egyes peremkerületek között a villamos-és az autóbuszösszeköttetést. az 1958-as „honnan-hova, utasszámlálás adatai azonban idejét multak, hiszen időközben új lakótelepek épültek, ahonnan hatalmas tömegek áramlanak a belső városnegyedekbe, budapest üzemei közül sokat bővítettek, aminek következtében megnövekedett egyes vonalakon az utaslétszám. megépült az erzsébet-híd, az autópálya budapesti bevezető szakasza, az astória és az emke-aluljáró, korszerűsítették több főutonalat, megváltozott a tarifarendszer, új autóbuszjáratokat indítottak, s mindez természetesen változásokat idézett elő az utasáramlásban.

ahhoz, hogy a fővárosi tanács közlekedési igazgatósága tovább javíthassa budapest egész területén a tömegközlekedési forgalmat, pontosan látnia kell az áramlásban jelentkező változásokat. éppen ezért november 14-től, hétfőtől egy hónapig a különböző járatokon utasszámlálást tartanak a próbára szombaton az óbudai járatokon került sor. a számlálás során szerzett adatok segítségével az utasáramlási térképet előreláthatólag a jövő év közepéig elkészítik. a számlálás során a fővárosi szakemberek arra szeretnék választ kapni, hogy a kérdezett utas budapesti-e, vagy vidéki, budapesten dolgozik-e vagy vidéken utazásának mi a célja - például munkába igyekszik-e vagy haza, vagy esetleg szórakozóhelyre, stb.-s uticéljának eléréséhez milyen járműveken utazik.

a mintegy 200 számláló az utasszámlálást megelőzően kétételes tanfolyamon vett részt. az utasok által adott adatokat a számlálók jegyzik fel, természetesen azt az utast, aki elzárkozik az adatközléstől, nem zaklatják. viszont az utazóközönségnek tudnia kell azt, minél pontosabb adatokat kap a fővárosi tanács közlekedési igazgatósága a „honnan-hova, -utasszámlálás segítségével, annál jobban tudja tökéletesíteni budapesten a közúti és a tömegközlekedési forgalmat./mti/

16.26/ju

-28-

Me Be

bb.43. átadták a forgalomnak a tarcali vasuti felüljárót

vid. j/fné-sz-cz

1966. nov.10.

a miskolc-szerencs-sátorajaujhelyi műtról tokaj és a nyírség felé leágazó útvonalon elkészült a vasuti sínek fölött átvezető tarcali felüljáró. a régít a második világ-háboruban a visszavonuló német csapatok robbantották fel, azóta ideiglenes fahíd vezetett át a vágányok fölött. az ötmillió forintnyi költséggel készült új hidat a hozzá tartozó utszakaszal együtt pénteken átadták a forgalomnak. ezentul az új hidon juthatnak a járművek hegyalja szivébe, tarcalra, tokajba, valamint a nyírségbe, csaknem tizenöt kilométeres kerülőút nélkül.

a felüljárót az alatta elhaladó vasuti forgalom megszüntetése nélkül építették. a csaknem negyven méter hosszú és nyolc méter széles felüljárót négy, a vasuti sínpárok között elhelyezett, egyenként nyolcméteres vasbetonpillér tartja. középső, tizenhat méteres része a budapesti erzsébet-hídnál alkalmazott feszített szerkezettel készült.

bb.46. teljesítette éves gépimunka tervét az orosházi mezőgazdasági gépjavító állomás

vid. ká/pv/fné-cz

1966. nov.10.

békés megye legnagyobb mezőgazdasági gépjavító állomásán, orosházán a pártkongresszus tiszteletére vállalták: éves gépi munkatervüket - ami 134 ezer normálhold - november 28-ra teljesítik, ezenkívül anyagtakarékosságból, tervtúlteljesítésből egy millió ötvenezer forint terven felüli nyereséget érnek el. a nagy tapasztalattal rendelkező traktorosok valamennyi talajművelő géppel két műszakban dolgoztak, s jóval határidő előtt túlteljesítették vállalatukat. november 10-re tuljutottak a 140 ezer normálhold gépi munkán. a vállalt egymillió ötvenezer forint helyett pedig 1 880 000 forint terven felüli nyereséget értek el./mti/

16.30/ju

-29-

Me Be

bb.47. jevgenyij gabrilovics

k s/j/fné -cz 1966. nov.10.

állami díjas szovjet író és forgatókönyvíró pénteken a magyar filmművészek szövetségének vendégeként budapestre érkezett. az író, több sikeres film szerzője, tíz napot tölt fővárosunkban, s ez idő alatt találkozik a magyar rendezőkkel és művészekkel, és megnézi legújabb filmjeiket.
/mti/

..

bb.48. horgászciikk kiállítás a városmajorban

t kf/kf/fné ki-cz 1966. nov.10.

a nyugatnémet dam cég - a damyl zsinór névadója - a vtsk városmajori klubjában kiállításon mutatja be termékeit.

kiállítottak egyebek között pehelykönnyű poliészter-textil üreges botokat, borsnád botokat, quick super, microlite és finessa orsókat, damyl és super mimicry zsinórokat, műcsalikat stb. érdekes újdonság az éjjeli horgászat kelléke, a parányi elemmel működő világító uszó, a két méteres bottal, orsóval, horgokkal és a horgászat legfontosabb egyéb kellékeivel ellátott kemping-horgászfelszerelés, a kis tokban elférő meritőháló stb.

a horgászciikk kiállítás november 18-ig tart nyitva./mti/

..

bb.49. magyar küldöttség utazott

k ol/pv/fné -cz 1966. nov.-.10.

pénteken párizsba, a 85 éves francia nyomdászszövetség jubileumi ünnepségeire. a küldöttséget miseje tivadar, a nyomda-, a papíripar és a sajtó dolgozói szakszervezetének titkára vezeti./mti/

..

16.55/ju -30-

Me Be

bb 51. korszerű lakásberendezési áruház nyílt győrött

vid j-lm szf 1966. november 11.

győrött, a tanácsköztársaság útján nemrég vették birtokukba a lakók a város egyik legszebb új házát. a földszintjén pénteken nyitotta meg a győr-sopron megyei iparcikk kiskereskedelmi vállalat a vidék egyik legkorszerűbb lakásberendezési áruházát. a száz méter hosszú, 610 négyzetméter alapterületű áruházban a vásárlók egy helyen szerezhetik be a butort, lakástextiliát, televíziót, rádiót, festményt és minden más lakberendezési tárgyat./mti/

..

bb 50. a kongresszusi versenyben 45 napos határidő-rövidítéssel tető alá került a dunaujvárosi tanácsháza

vid -j lm szf 1966. november 11.

dunaujvároson, a város főterén épülő 11 emeletes városi és járási tanácsház tetejére az építők kitűzték a bokré-tát. a kongresszusi versenyben ugyanis a felajánlott 35 helyett 45 nappal rövidítették a város legmagasabb épületének tető alá hozását. a 37 méter magas, téglalap alakú épületben a két tanácson kívül más intézmények is helyet kapnak. a háromszáz főnyi hivatali személyzet részére 18 820 négyzetméter alapterületet építenek be.

a határidő-rövidítésnek csepecz józsef betonozó öntőbrigádja, keglovics istván ácsbrigádja és farkas gyula kőműves-brigádja a főreszese. a kőművesek már az épület hetedik emeletén rakják a válaszfalakat. a fűtésszerelők a radiátorokat szerelik./mti/

..

bb 52. a munkásszállásokról tanácskozott a fejér megyei neb

vid j- szf 1966. november 11.

a fejér megyei népi ellenőrzési bizottság pénteki ülésén a dolgozók szociális helyzetének alakulását vitatta meg, különös tekintettel a munkásszállásokra. öt év alatt több mint tizenötezerrel nőtt a munkások és alkalmazottak létszáma a megyében.

/folyt.köv./

16.58/ju -31-

Me 1840
Se

bb 52. /a munkásszállásokról...1.folyt./-lm

jelenleg 112 munkásszálláson 8500 dolgozó lakik. a szállások befogadóképessége és színvonala nem kielégítő. hatvanöt százalékuk az ötödik kategóriába tartozik, s csupán két százalék felel meg az első kategória követelményeinek.

a népi ellenőrzési bizottság megállapította, hogy a munkásszállások fenntartási költségei magasak. a nevet úgy találta, hogy a munkásszállások fenntartása továbbra is szükséges, de újakat építeni csak igen indokolt esetben ajánlatos. a szállásépítéssel szemben előtérbe kell helyezni a családi és társasházak, valamint a szövetkezeti lakások építését./mti/

bb 53. fokozott dieselesítéssel, villamosítással a távfűtés bővítésével a légiszennyeződés ellen

t cs/gk-lm ká

1966. november 11.

a légiszennyeződés meteorológiai problémáit tárgyaló budapesti tanácskozás pénteken befejezte munkáját. a második nap programjában főleg a légiszennyeződéssel kapcsolatos közegészségügyi problémák szerepeltek. számos kutató és technikai szakember ismertette a fővárosban és a nagyobb ipari központok környékén végzett mérések, vizsgálatok eredményeit. megállapították többek között, hogy a benzín-gáz szennyeződés különösen budapest forgalmas utvonalaiban és a vár alatti alagutban, a szálló, illetve ülepedő por, korom tömege pedig elsősorban a kohászati iparvidékeken igen erős. a szálló porszemcsék száma, miskolcon 1956-1964 között a literenkénti 8600 és 42 000 között, az ülepedő por mennyisége ugyanott négyzetméterenként és havonta számítva 13,67 - 1013,23 gramm között váltakozott. ózdon hasonló mértékű szennyeződések mértek. a mérések azt is kimutatták, hogy az ülepedő porok a kohók környékén átlagosan 27,8 százalék, vasat tartalmaznak. mindkét városban a rossz földrajzi fekvés, továbbá a gyakori szélcsend, illetve a gyenge szélmozgás nagy mértékben hozzájárul a levegőt szennyező anyagok felhalmozódásához. a ködös napok száma ugyancsak állandóan emelkedik ezeken a vidékeken. miskolc máris a legködösebb vidéknek számít az országban.

a tanácskozás intézkedési javaslatot fogadott el, amelyben sürgeti a megfigyelő hálózat bővítését, különösen budapestben, továbbá a mérőműszerek korszerűsítését.

/folyt.köv./

17.25/ju

-32-

18⁵⁰
3e

bb 53. /fokozott...1.folyt./-lm

azt ajánlják az illetékes hatóságoknak, hogy a városok és az új ipari létesítmények tervezésekor a légiszennyeződési felmérések adatait messzemenően vegyék figyelembe. a meglévő városok és ipari központok területein pedig a szükségnek megfelelően fokozottabban fásítsák, s ahol lehetőség van rá, tereljék el a forgalmas utakat, helyezték át a benzinkutakat távolabb a lakott területektől. a főváros és a nagyobb ipari központok nehéz „levegőhelyzetén”, helyes energiagazdálkodással, korszerűbb technikai eszközök alkalmazásával segíthetnek leggyorsabban. a pécsi erőmű körzetében - az elektrofilteres szűrőberendezések használata révén - máris számottevően csökkent a levegő szennyeződése. az ózdi és a diósgyőri kohóknál a kohógázok megfelelő szűrésével sok hasznos anyagot, többek között vasat nyerhetnek. nagyobb távlatban a fokozott dieselesítés és villamosítás, valamint a távfűtési hálózat bővítése teremthet majd jobb feltételeket a nagymérvű levegőszennyeződés megszüntetésére./mti/

bb 57. véréradókat ünnepeltek dunaujvároson

vid pv-lm sr

1966. november 11.

pénteken délután a vasmű művelődési házában nagyteremben jöttek össze a város legjobb önkéntes véréradói, akik a dunaujvárosi véréradónapokon összesen 1089 liter vért adtak. az ünnepségen kiváló véréradó jelvénnel és oklevéllel tüntették ki számos dolgozót, másokat megjutalmaztak. a papíripari vállalat dunaujvárosi gyárának dolgozói - mert ők adtak legtöbb vért a mozgalomnak - díszes oklevelet kaptak. az ünnepség után kulturális műsort adtak a dunaujvárosi önkéntes véréradók tiszteletére./mti/

bb 58. elhunyt varga ákos szegedi újságírók

vid áe/j-lm sr

1966. november 11.

varga ákos újságíró, a csongrád megyei hírlap kulturális rovatának vezetője 34 éves korában hosszas szenvedés után pénteken szegeden elhunyt. írásai a vidéki napilapokon kívül a népszavában, az élet és irodalomban, valamint a tiszatáj című folyóiratban jelentek meg./mti/

18.05/lm

-33-

18⁰³
3e

bb.54. halálos ítélet emberölésért

t bc/sk/fné sr 1966. nov.11.

a fővárosi bíróság pénteken délután hirdetett ítéletet baráth istván, 23 éves gépkocsivezető, budapesti lakos bűnügyében.

baráth züllött életmódot folytatott, nem dolgozott. egyik nap nagymennyiségű szeszes italt fogyasztott, több XIX. kerületi szórakozóhelyen. a cukrászdában, ahol tartózkodott, zárórakor megkérték, hogy kísérjen haza egy 37 éves, elmebeteg nőt, aki a helyiségben rosszul lett, és akit baráth egyébként ismert is. a férfi nem haza, hanem egy erdős részbe kísérte. ott erőszakoskodni kezdett vele, majd többször durván bántalmazta a szerencsétlen nőt, aki olyan súlyosan megsérült, hogy meghalt.

a bíróság baráth istvánt aljas indokból elkövetett emberölésért halálra ítélte./mti/

--

bb.55. magyar-német barátsági napok győr-sopron megyében

vid.pv/fné se 1966. nov.10.

november 9-10-11-én magyar-német barátsági napok voltak győr-sopron megyében. ez alkalomból győr megyébe látogatott ernst raeder, az ndk budapesti kulturális és tájékoztató irodájának igazgató helyettese és részt vett a győrszentiváni magyar-német barátsági esten.

pénteken zsebeházán és vágón rendeztek barátsági találkozókat, amelyeken ernst raeder ismertette a német demokratikus köztársaság fejlődését./mti/

--

bb.56. szekszárdon pénteken

vid.áe/j/fné se 1966. nov.10.

megkezdtek a megyei művelődési ház építését. az építkezés mintegy harminc millió forintba kerül./mti/

--

18.10/Lm

-34-

WV 1900
Be

bb 59. cser iván rendőrőrnagy

gk-lm sr 1966. november 11.

a magyar partizán szövetség tagja hosszú betegség után 42 éves korában elhunyt. cser ivánt a magyar partizán szövetség és a budapesti rendőrfőkapitányság saját halottjának tekinti. temetése hétfőn délután fél négy órakor lesz a farkasréti temetőben./mt/

--

bb 60. a magyar-kambodzsi és magyar-burmai kereskedelmi megállapodás irtak alá

gk-lm hk 1966. november 11.

nagy jános, a magyar népköztársaság kambodzsába akkreditált nagykövete pénteken phnom penhben aláírta a magyar-kambodzsi kereskedelmi és fizetési megállapodást, melynek célja a két ország közötti kereskedelmi kapcsolatok további fejlődésének elősegítése. a megállapodást kambodzsi részről nhek phnom a kambodzsi királyság kereskedelmi minisztere írta alá.

nagy jános nagykövet phnom penh-i tartózkodása során átadta a külügyminisztériumban, illetve az egyetemen a magyar kormány által felajánlott szemléltető taneszközöket és oktatási filmeket.

ugyancsak kereskedelmi megállapodás aláírására került sor rangoonban. a magyar-burmai kereskedelmi megállapodás 1967 december 31-ig lesz érvényben és szabályozza a két ország közötti külkereskedelmi forgalmat. a megállapodást magyar részről nyitrai béla ideiglenes ügyvivő, burmai részről maj han tun, a kormány mellett működő kereskedelmi tanács titkára írta alá./mti/

--

18.20/Lm

-35-

1920

WV 3e

bb 61. vargha hajdu istván kiállítása

t áe/pv-lm sr

1966. november 11.

a fényes adolf teremben pénteken nyílt meg vargha hajdu istván festőművész kiállítása, amelyen a művész - szőnyi istván egykori tanítványa - 63 alkotását mutatja be a közönségnek./mti/

--

bb 62. fogadás az ndk nagykövetségen

t fe-lm sr

1966. november 11.

wilhelm meissner, a német demokratikus köztársaság budapesti nagykövete pénteken este fogadást adott abból az alkalmából, hogy hazánkba tartózkodik az ndk külügyminisztériuma sajtó osztályának küldöttsége. a szívélyes hangú fogadáson megjelent darvasi istván, az mszmp központi bizottsága agitprop. osztályának helyettes vezetője, naményi géza a minisztertanács tájékoztatási hivatalának vezetője, zádor tibor a külügyminisztérium sajtóosztályának vezetője, barcs sándor, a magyar újságírók szövetségének elnöke és a magyar sajtó számos vezető képviselője. ott volt a fogadáson az ndk külügyminisztériuma sajtóosztályának küldöttsége ernst otto schwabe osztályvezetővel az élen./mti/

--

bb 63. megkezdődött a 14. országos amatőr filmfesztivál

t áe/sr-lm sr

1966. november 11.

a népművelési intézetben pénteken megkezdődött a 14. országos amatőrfilm fesztivál. a műkedvelő művészeti mozgalom legfiatalabb ágazatának hagyományos évi seregszemléje egyúttal a közelmultban megalakult magyar amatőrfilm szövetség első reprezentatív rendezvénye.

a fesztivál az amatőrfilmesek táborának növekedéséről, munkásságuk színvonalának emelkedéséről tanuskodik: 117 beküldött alkotás közül választotta ki az előzsűri azt a 31 művet, amelyet három napon át vetítenek a corvin téri népművelési intézetben. a fesztivál bíráló bizottsága a filmek rangsorolásáról pontozással dönt, s az arra érdemes filmeket arany, illetve ezüst fokozatu díjakkal jutalmazza. több külön díjat ajánlottak fel a különböző társadalmi szervek is. „közönség díját”, a nézők szavazatai alapján adják ki./mti/

--

19.00/Lm.

-36-

1928. évi

1932

Be

bb 64. katona józsef-émlénap kecskeméten

vid pv-lm sr

1966. november 11.

százhetvenöt évvel ezelőtt, 1791 november 11-én született kecskeméten katona józsef. az 1891-ben alakult kecskeméti katona józsef társaság pedig most 75 éves. a kettős jubileum alkalmából pénteken emlékünnepeket rendeztek a drámaíró szülővárosában. délelőtt a városi tanács vb., a színház és a megyeszékhely kulturális szerveinek képviselői megkoszorúzták a színház mellett levő katona-józsef szobrot, és a drámaíró szülőházán levő emléktáblát. orosz lászló irodalomtanár, katona józsef életének és munkásságának helybeli kutatója mondott emlékbeszédet.

este diszülést tartott a katona józsef társaság. a drámaíró műveiből hangzottak el részletek, majd szendrő ferenc a budapesti irodalmi színpad igazgatója emlékezett a fővárosi munkásszínpadnak 1942-ben tartott bán-bán-előadására. a bőrfeldolgozó munkásokból álló együttes a fasizmus elleni tiltakozásként adta elő a darabot.

az emlékünnepegy alkalmából kiállították a katona józsef társaság történetére vonatkozó legfontosabb dokumentumokat: többek között az 1897-ben tartott első népies előadás falragaszát, s annak az irodalmi estnek a meghívóját, amelyet 1936-ban rendeztek, valamint a társaság gondozásában eddig megjelent több mint félszáz könyvet és más kiadványt.

a kecskeméti katona józsef színházban este az előadás előtt rövid megemlékezés hangzott el a magyar drámaírás hatatlanjáról./mti/

--

bb 65. ősbemutató miskolcon

vid pv-lm sr

1966. november 11.

a miskolci nemzeti színházban pénteken este ősbemutatót tartottak. lendvai ferenc és jurka lászló közös rendezésében gyárfás miklós: johanna éjszakája című kétrészes vígjátékát adták elő. a főbb szerepeket némethy ferenc, margittay ági és varga gyula alakították. a diszleteket ütő endre tervezte. a bemutatót - amelyen részt vett az író is - a közönség tetszéssel fogadta./mti/

--

19.22/Lm

-37-

1930. évi

Be

bb 66. a kassai szakszervezeti munkásdalkör hangversenye
szolnokon

lv -lm sr

1966. november 11.

a szolnoki földművesszövetkezet „szocialista kulturá-
ért,„ címmel kitüntetett énekkarának meghívására a kassai
szakszervezeti munkásdalkör pénteken mutatkozott be a ságvári
endre megyei művelődési ház színháztermében. a nagymultu
együttes számos műsorszámot adott elő gazdag repertoárjából.
a csehszlovák vendégek három napig tartózkodnak szolnokon
és a megyében./mti/

bb 67. észt küldöttség érkezett szolnok megyébe

vid -lm sr

1966. november 11.

az észt szovjet szocialista köztársaság fővárosából,
tallinnból, szolnok testvérvárosából pénteken öttagú delegá-
ció érkezett szolnok megyébe vaino-viallas-nak, a tallinni
városi pártbizottság első titkárának vezetésével. a küldött-
séget a ferihegyi repülőtéren csáki istván, az mszmp központi
bizottságának tagja, a szolnok megyei pártbizottság első
titkára, fodor mihály a megyei tanács vb elnöke és németh
istván, az mszbt megyei titkára fogadta. ott volt az érkezés-
nél h.h. toming, a szovjetunió budapesti nagykövetségének tit-
kára is. a vendégek a fogadásukra megjelent megyei vezetőkkel
szolnokra hajtottak. a küldöttség, amely a szolnok megyei dele-
gáció augusztusi látogatását viszonozza, tíz napig lesz a szol-
nok megye vendége. itt tartózkodásuk alatt megismerkednek a me-
gye politikai, gazdasági és kulturális életével, fejlődésével.
ellátogatnak üzemekbe, termelőség-szövetkezetekbe, intézményekbe,
hogy testvéri kapcsolatokat teremtsenek tallinn város és szol-
nok megye között. a tiznapos látogatás befejeztével közös
megállapodás aláírására kerül sor szolnok megye és tallinn
párt és állami vezetői között, amelyben rögzítik a testvéri
munkakapcsolatok fejlesztésének programját és lehetőségeit./mti/

bb 69. brecht-bemutató a vigszínházban

t se-lm sr

1966. november 11.

pénteken este a vigszínházban bemutatták bertolt brecht
egy fő az egy fő című vígjátékát. a darabot garai gábor for-
ditotta. a közönség a brecht bemutatót tetszéssel fogadta./mti/

19.31/szb

1977. zselv

Be

-38-

bb 68. új kulturális munkaterv magyarországra és norvégia
között

gk-lm sr

1966. november 11.

pénteken oslóban a külügyminisztériumban új, az 1967-68.
évekre szóló magyar-norvég kulturális munkatervet írtak alá.
a tárgyalásokon magyar részről dr. posta endre, a kulturális
kapcsolatok intézetének ügyvezető elnöke, csató istván, a kul-
turális kapcsolatok intézetének osztályvezetője és róza irén,
az oslói magyar nagykövetség ügyvivője vett részt. a norvég
tárgyaló küldöttséget dr. erling christophersen, a kulturális
kapcsolatok intézetének főigazgatója vezette.

az új munkaterv többek között végzős egyetemi hallgatók,
illetve diplomások ösztöndíjas cseréjét, a nyári egyetemi tan-
folyamokon való kölcsönös részvételt irányozza elő. norvégia
résztevőt küld az 1967-ben megrendezendő 1. budapesti bartók
szemináriumra. a két ország egyetemi kölcsönösen vendégpro-
fesszorokat fogadnak ezenkívül öt-öt szakember látogat el az
oktatás, a tudomány és a kultúra területére. megállapodás tör-
tént kiadványok és tájékoztató anyagok cseréjében. a két ország
részéről kölcsönösen tanulmányozzák egymás történelem és föld-
rajz tankönyveit azzal a céllal, hogy y kijavíthassák a másik
országra vonatkozó pontatlan adatokat. mindkét részről kölcsö-
nösen ösztöndíjat egymás irodalmi műveinek előadását. a két ország
évenként egy-egy kiállítást cserél. kapcsolatokat létesítenek
filmek cseréjére, filmművészek kölcsönös látogatására és folytat-
ják az együttműködést az építészet területén, továbbá az újság-
írók meglátogatják egymás országát. kölcsönösen előmozdítják,
hogy rádió- és televízió intézményeik együttműködjenek, közvet-
len megállapodást létesítenek. bátorítják a kapcsolatok fejleszté-
sét a sport- és turizmus területén, az együttműködést a két
ország nemzeti unesco bizottságai között./mti/

bb 70. időjárásjelentés

-lm hk

1966. november 11.

a meteorológiai intézet jelenti péntek este:

hűvös idő

pénteken erősen felhős volt az idő, több felé esővel.
várható időjárás szombat estig: változó mennyiségű felhőzet,
már kevesebb helyen eső. az élénk északi, északkeleti szél
fokozatosan mérséklődik. a szélvédett helyeken párásság, egy-
két helyen köd. a hőmérséklet csökken. várható legmagasabb
hőmérséklet szombaton 5-10 fok között./mti/

19.43/szb

1977. zselv

Be

-39-

bö. 71. fogadás a svéd nagykövetségen

t/fe/gk/a/hk

1966. november 11.

torsten brandel svédország budapesti nagykövete pén-
teken este fogadást adott hazája nemzeti ünnepe alkalmá-
ból. a fogadáson megjelent poltyák jános, az ország-
gyűlés alelnöke, szilágyi béla külügyminiszterhelyettes,
baczoni jeno külkereskedelmi miniszterhelyettes, sebestyén
gyula építésügyi miniszterhelyettes, demeter sándor, a
kulturális kapcsolatok intézetének alelnöke, valamint a
gazdasági, társadalmi és kulturális élet számos ismert
személyisége. ott volt a fogadáson a budapesten akkredi-
tált diplomáciai képviselők több vezetője és tagja./mti/

20.35/szb

-40-

20.35/szb

Se

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-580

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

parlament

az országgyűlés tanácskozása

t zs-di-ie tf gk gg tm vm 1966. november 11.

pénteken délelőtt 11 órakor összeült az országgyűlés. az
ülésem részt vett dobi istván, a népköztársaság elnöki tanácsának
elnöke, kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára,
kállai gyula, a minisztertanács elnöke, apró antal, biszku béla,
fehér lajos, fock jeno, gáspár sándor, komócsin zoltán,
somogyi miklós és szirmai istván, a politikai bizottság
tagjai, továbbá a politikai bizottság póttagjai, a központi
bizottság titkárai és a kormány tagjai. a diplomáciai páholyok-
ban helyet foglalt a budapesti diplomáciai képviselők számos veze-
tője.

az ülést beresztóczy miklós,

----- az országgyűlés alelnöke
nyitotta meg. kegyeletes szavakkal emlékezett meg az országgyűlés
legutóbbi ülészaka óta elhunyt képviselőről: köteles jenoőről és
dr.molnár erikről. nevüket az országgyűlés jegyzőkönyvében öröki-
tette meg, s az országgyűlés néma felállással adózott emléküknök.
beresztóczy miklós bejelentette, hogy az elhalálozások
folytán megüresedett képviselői helyekre az országgyűlés elnöke a
hajdu-bihar megyei választókerületből mocsári sándor, a heves
megyei választókerületből szücs lászlóné pótképviselőket hívta be.
bejelentette továbbá, hogy a forradalmi munkás-paraszt kormány
elnöke törvényjavaslatot nyújtott be az országgyűlési képviselők és
a tanácsstagok választásáról. a törvényjavaslatot előzetes tárgya-
lásra megkapta az országgyűlés jogi, igazgatási és igazságügyi bi-
zottsága, s szétosztották az országgyűlés tagjai között.

kézhez kapták a képviselők az elnöki tanács jelentését is,
amely az országgyűlés legutóbbi ülészaka óta alkotott törvényerejű
rendeletekről számol be. az országgyűlés az elnöki tanács jelenté-
sét jóváhagyólag tudomásul vette. beresztóczy miklós ismertette a
bejegyzett interpellációk tárgyát, majd javaslatára az országgyűlés
elfogadta az ülészak tárgysorozatát. a napirend a következő:

1. az országgyűlési képviselők és a tanácsstagok választásáról
szóló törvényjavaslat megtárgyalása.

2. interpellációk.

ezután megkezdődött az első napirendi pont tárgyalása. dr. erdei
ferenc, a törvényjavaslat előadója emelkedett szólásra.

/folyt.köv./

11.22/ju 12¹⁰Puc

-1-

n

PKA

parlament

/ az országgyűlés.....1.folyt./vm

bevezetőben beszámolt arról, hogy az országgyűlés jogi, igazgatási és igazságügyi bizottsága - amely behatóan megtárgyalta a törvénytervezetet - a javaslathoz és annak indokolásához néhány módosító indítványt fűzött, egészében azonban úgy foglalt állást, hogy választási rendszerünk javaslatban foglalt reformja szükséges, időszerű és jelentős. a bizottság ezért teljes elvi egyetértéssel, helyesléssel terjeszti azt az országgyűlés elé.

az előadó ezután ismertette, hogy a benyújtott törvényjavaslat milyen elvi-politikai jellegű változásokat tartalmaz a jelenleg érvényben levő választójogi törvényhez képest. kiemelte; egyik legfontosabb új vonása a törvényjavaslatnak, hogy az országgyűlési képviselők választásánál lajstromos megyei választókerületek helyett - a tanácstagok választásához hasonlóan - egyéni választókerületeket vezet be. ezzel kapcsolatban megemlítette, hogy jelenleg a szocialista országok közül az ndk-ban, Lengyelországban és nálunk van érvényben lajstromos rendszer. a lengyelországi azonban elvileg különbözik a másik kettőtől, mert ott kisebb választókerületek vannak, három-nyolc képviselővel és ugynevezett nyílt lajstrommal, ami annyit jelent, hogy kétszer annyi jelölt neve szerepel a listán, mint ahány képviselői hely van.

- hazánkban 1945 óta van érvényben a jelenlegi választókerületi rendszer, ami a többi szocialista országokban is szinte általános volt a munkás-paraszt hatalomért folytatott harcok időszakában. a nagyobb választókerületekre kiterjedő lajstromos rendszer a pártkoalíciók jellegzetes formája volt; történeti szükségszerűségnek tekinthető tehát, hogy letérjünk róla. a következő alternatíva kínálkozik: vagy az egyéni választókerületek rendszerét, vagy a lengyelországihoz hasonló rendszert vezetjük be. a törvényjavaslat előkészítését megelőző jogtudományi viták, majd az előkészítés alkalmával folytatott eszmecsere során az az álláspont alakult ki, hogy a nyomósabb érvek az egyéni választókerületek mellett szólnak.

/folyt.köv./

12.52/j 13-Pe¹

-2-

PKK

parlament

/ az országgyűlés....2.folyt./vm

ezek közé tartozik például, hogy az egyéni választókerületi rendszer szorosabb személyes kapcsolatokat tesz lehetővé a képviselők és a választók között, lehetőséget nyújt az országgyűlési tagok területi felelőssége elvének érvényesítésére, elvi lehetőséget biztosít a több jelöltre és egységet teremt az országgyűlési választások, valamint a tanácsai választások rendszere között.

erdei ferenc ezután vázolta, hogy a törvényjavaslat milyen fejlesztést indítványoz a választási szervek munkájában. mint mondta, e szervek tevékenysége lényegében a korábbihoz hasonló lesz; változást jelent azonban, hogy a választási elnökségek nemcsak a választás, hanem az egész ciklus idején fennállnak majd. ezt az indokolja, hogy pótválasztások alkalmával ezeket a szerveket nem kell újból létrehozni. újdonság az is, hogy választókerületi bizottságok - amelyek eddig csak tanácsai választókerületekben működtek - az országgyűlési választókerületekben is létrejönnek, s a választási elnökségekhez hasonlóan megbízatásuk az egész ciklus idejére szól.

a választási elnökségek igazgatási egységek szerint létesülnek, s funkciójuk a választásokkal kapcsolatos adminisztratív irányító - és ellenőrző feladatok ellátása, döntés vitás kérdésekben és kifogások esetén stb. a választókerületi bizottságok - amelyeket választókerületenként hívnak életre - közvetlenül szervezik a választásokat. a szavazatszedő bizottságok - ezek szavazókörönként jönnek létre - a választások idején működnek, s szervezik és lebonyolítják a szavazást. változatlan marad az elnöki tanács, a minisztertanács, a tanácsai végrehajtó bizottságok és a hazafias népfront szerveinek szerepe, bár ez utóbbiak feladata a jelöléseknél valamelyest módosul.

- a törvényjavaslat fontos eleme több jelölt állításának elvi lehetősége - folytatta erdei ferenc. - az ugynevezett kötött lajstromnál - tehát eddigi választási rendszerünkben - ez csak a tanácsoknál volt meg.

/folyt.köv./

12.57/ju 13-Pe¹

-3-

PKK

parlament

/ az országgyűlés....3. folyt./vm

a szocialista demokratizmus fejlődése azonban megköveteli, hogy az országgyűlési képviselőválasztásoknál is legyen ilyen lehetőség. világosan látni kell, hogy a szocialista államban a több jelölt elvi lehetősége nem ugyanolyan értelmű, mint a tőkés országokban. a polgári demokráciákban a választás abban dönt, hogy milyen politikai rezsim kezében legyen az államhatalom, akár gyökeresen eltérő politikai rendszerek versengenek egymással, akár nem. a lényeg a pártok versengése a szavazatokért és a személyi jelölés a pártok belső ügye.

- a szocialista demokráciában a munkásosztály és a parasztság forradalmi uton vitta ki a hatalmat, amely a népnek - a nagy többség létérdekeitszolgáló - saját államhatalma. nem állíthat tehát a választásokon olyan alternatívát a választók elé, hogy más politikai rendszert válasszanak, mert ez közvetve vagy közvetlenül a régi népelnyomó hatalom restaurációjának útját nyitná meg. a hatalom kérdését mégis a választók elé viszi, de népszavazás-szerűen: igennel felelnek, akik a törvényesen állított és a választópolgárok gyűlésein javasolt jelöltekre - a jelöltek bármelyikére - adják szavazatukat.

- ezzel érthetően más értelmet nyer a jelölt személye: az válik konkrét választási kérdéssé, hogy a választók megítélése szerint ugyanazon politikai rendszert ki képviseli jobban, személy szerint ki alkalmasabb a nép érdekeinek országgyűlési vagy tanácsi képviselésére. ezért megnövekszik a jelölési eljárás szerepe is, s ebből következik, hogy legtöbbször már a jelölés során eldől a választók megítélése abban, hogy ki képviselje őket. szavazásra tehát már csak annak a jelöltnek a személyét kell bocsátani, akiben a jelölés során megegyezett a választópolgárok, illetőleg az érintett népfrentbizottságok véleménye.

- a szavazás ennek ellenére nem formális, mert a szavazók két lényeges kérdésben nyilvánítanak véleményt. a szavazás állásfoglalás a jelölt által képviselt néphatalommal kapcsolatban, egyszersmind a szavazók nyilatkozata a jelölési eljárás során állított jelölt személyére nézve. 1954 óta ez a rendszer a tanácsi választásokon, s ezt terjeszti most ki a törvényjavaslat a képviselőválasztásokra is.

/folyt.köv./

13.08/ju 13²⁵Puc

-4-

ME

parlament

/ az országgyűlés.....4. folyt./vm

a törvényjavaslat előadója a továbbiakban hangsúlyozta, hogy az új, egységes választójogi törvénytervezet alapján az eddigi formájában hagyta meg a jelölési eljárást, de néhány olyan módosítást is tartalmaz, amely továbbfejleszti azt, ezzel egyidejűleg megnöveli a hazafias népfrent szerepét és felelősségét is.

a továbbiakban is úgy lesz jelölt valaki, ha az illetékes népfrent-szerv jelöltként bejelenti a megfelelő választási elnökségnek, tanácsstagok esetében a választókerületi bizottságoknak. az idáig vezető út még inkább alkalmassá válik arra, hogy a választópolgárok akarata érvényesüljön, lényegében egyértelműbbé teszi a jelölési eljárást. az új fogalmazás kimondja, hogy a jelöltekre a választópolgárok gyűlései tesznek javaslatot. ezeket a lakóterületeken és az intézményekben hívják össze. a gyűléseket - a választási elnökségek, illetve bizottságok közreműködésével - a hazafias népfrent szervezi.

- a gyűléseken a társadalmi szervezetek - a párt, a kisz, a szakszervezet, a népfrent-bizottság, az illető intézmény és minden választópolgár javasolhat jelöltet. ezt a törvényjavaslat nem részletezi. a jogi, igazgatási és igazságügyi bizottság ülésén felvetődött: nem lenne-e helyes részleteiben is kifejteni, kik tehetnek javaslatot a jelöltre. a legutóbbi választások idején ugyanis helyenként vita volt erről. a bizottság végül a korábban kialakult gyakorlatnak megfelelően határozta meg a javaslattevők körét, ugyanakkor kimondta: mivel egyértelmű a lehetőség és a gyakorlat, nincs szükség arra, hogy ezt a törvényjavaslatban részletezzék.

az előadó kitért arra, hogy a jelöltre vonatkozó javaslatot, amely a választópolgárok javaslataként a gyűlés vitájában alakul ki, a gyűlés elnöksége terjeszti az illetékes népfrent-bizottsághoz. rámutatott: ez az eljárás, amely lényegében változatlan, demokratikus, ugyanakkor nagyobb lehetőséget ad a kellő mérlegelésre.

/folyt.köv./

13.55/ju 14¹⁰Puc

-5-

ME

parlament

/ az országgyűlés....5.folyt./vm

a választópolgárok javaslatainak egyeztetése és rangsorolása a népfront-bizottságban történik. ennek fórumán a párt képviselői és a pártönkivüliek tanácskoznak s foglalnak együtt állást.

- mi a helyzet akkor, ha több jelöltről van szó? - tette fel a kérdést ezután erdei ferenc, s így válaszolt: - a jelölési eljárásnak politikailag fontos mozzanata, hogy több jelölt esetén is ugyanannak a politikának a képviselőiről van szó. a jelölés során tehát nem politikai irányzatok versengenek. ez azt is jelenti, hogy nem a régi korteskedés elevenedik fel, hanem a közös politika érdekében folytatott agitáció a személyi alkalmasság és érdemesség demonstrálásával egészül ki.

a törvényjavaslat előadója a továbbiakban elmondta, hogy a jogi, igazgatási és igazságügyi bizottság ülésén egyetlen kérdésről, a képviselők visszahívásáról folyt többé-kevésbé elvi jellegű vita. ennek eredményeként fogalmazták meg a törvényjavaslat 57. paragrafusának eredeti szövegében szereplő „bármikor”, helyett, hogy akkor hívhatják vissza a képviselőt „amennyiben a megbízatásra méltatlanná vált,,. a néhány szó mögött messzemenő elvi vita van, amely sem az államjogi tudományban, sem a gyakorlatban nem dőlt el egyértelműen. két szélső felfogás áll szemben egymással. az egyik azt az álláspontot képviseli, hogy a választók feltétel nélkül rendelkeznek a képviselői megbízatással, tehát bármikor visszahívhatják az országgyűlésből. a másik azt tartja, hogy a visszahívás intézményére tulajdonképpen nincs szükség. a képviselői megbízatás csupán a törvényes érdemi okok alapján szüntethető meg.

a bizottság nem ment bele a vita részleteibe, csak érintette és azt az elvi álláspontot fogadta el, hogy a visszahívásnak megvan a maga helye a szocialista választási rendszerben. ez azonban nem lehet feltétel nélküli jog, valamilyen érdemi, tárgyi megalapozottságának kell lennie. ezt fejezi ki a javasolt módosítás, amellyel a visszahívás közel került a képviselői megbízatás összeférhetetlenség alapján történő megszüntetéséhez.

/folyt.köv./
14.04/ju
14 05

-6-

le

parlament

/ az országgyűlés.....6.folyt./vm

az összeférhetetlenség fogalmát az alkotmány 11. paragrafusa úgy fogalmazza meg, hogy: „ minden politikai, gazdasági, vagy egyéb tevékenység, illetőleg magatartás, amely ellentétben áll a dolgozók érdekeivel, összeférhetetlen...”, ezt az összeférhetetlenséget országgyűlési, vagy tanácsi bizottság, illetve maga a testület állapítja meg. ennek minősített, politikailag hangsúlyozott formája, ha - hasonló okból - méltatlanná válás miatt maguk a választók hívják vissza a képviselőket.

erdei ferenc a továbbiakban hangsúlyozta; a jogi, igazgatási és igazságügyi bizottság fenntartás nélkül helyeselte, hogy az új, egységes választójogi törvény tervezete megteremti az országgyűlési és tanácsi választások elvi és eljárási egységét. ugyanakkor ennek az egységnek a még következetesebb megvalósítására elfogadott néhány kisebb módosító javaslatot. ezért ajánlotta, hogy egységesen fogalmazzák meg a megbízatás megszűnésének okait. ugyanígy a teljes elvi és eljárási egységet juttatta kifejezésre azzal is, hogy mind a képviselőknél, mind a tanácstagoknál kiemelte a beszámolás rendszerességét.

a törvényjavaslat előadója végül a bizottság néhány egyéb módosító javaslatát indokolta. elmondta: a közvélemény óhajának megfelelően indítványozták, hogy a kifüggesztésre kerülő választói névjegyzékekben ne tüntessék fel az életkort. javasolták, hogy a városokban mérsékeljék a tanácstagi választókerületek, illetve tanácstagok számának alsó határát. az eredeti elképzelések szerint ugyanis néhány esetben túlságosan felduzzasztották volna a tanácsok választott testületét, nem állt arányban a lakosság és a tanácstagok száma. ugyancsak a bizottságban helyet foglaló képviselők kezdeményezésére javasolták: a végleges megfogalmazásban adjanak nagyobb hangsúlyt annak, hogy a szavazatszedő bizottságok - hivatásuknak megfelelően - gondosan őrködjenek a választás törvényessége fölött.

/folyt.köv./

le

14.13/ju

-7-

14 15
14 15
3e

parlament

/ az országgyűlés...7.folyt./vm

ez azzal kapcsolatban merült fel, hogy a választók nem mindegyike él a titkos szavazás jogával. utalt arra, hogy a bizottság helyesnek tartaná, ha módosítanák a törvényjavaslat 32. paragrafusának fogalmazását, s egyértelműbben mondanák ki: a képviselő, vagy tanácsos jelölt a saját választókerületének választási eljárásában, választókerületi, illetve szavazatszedő bizottságában nem vállalhat tisztséget.

hangsúlyozta: a jogi, igazgatási és igazságügyi bizottság helyesnek tartja, hogy a megüresedett képviselői, illetve tanácsosai helyek betöltésére évente kétszer tartanak pótválasztásokat. az egyéni választókerületi rendszerben ugyanis nem lesznek pótképviselők.

erdei ferenc végül kérte az országgyűlést, hogy az új, egyéni választójogi törvény tervezetét a jogi, igazgatási és igazságügyi bizottság módosító javaslataival együtt fogadja el.

az elnöklő dr. beresztóczy miklós ezután szünetet rendelt el.

szünet után polyák jános elnökletével

folytatódott az ülés.

a törvényjavaslat vitájában elsőként horváth károlyné

budapesti képviselő szólalt fel. hangsúlyozta, hogy az új választójogi törvény tervezete mind tartalmában, mind céljában a szocialista társadalmi viszonyok tovább fejlesztését, a közéleti demokratizmus szélesítését szolgálja. fontos motivumként említette, hogy a javaslat szerint az országgyűlési képviselőket a korábbi lajstromos választás helyett a jövőben egyéni választókerületekben kell megválasztani.

/folyt.köv./

14.20/ju

-8-

14.25

14.48

3c

parlament

/ az országgyűlés...8.folyt./vm

ez a módszer közvetlenebbé, személyesebbé teszi a választók és a képviselők kapcsolatát. helyeselte a felszólaló azt a gyakorlatot, hogy a képviselő - lehetőség szerint - meghatározott körzetben tevékenykedik, ott, ahol maga is él és dolgozik, tehát személyesen ismeri a környék helyzetét, a választók egyéni gondjait is. ilyen formán a képviselői fogadóórák nem hivatalos, „száraz” események, hanem termékeny munkaértekezletté, igazi közéleti fórummá válhatnak. így tág tere nyílik annak, hogy a választók kezdeményezőképesége kibontakozhassék s mind több részt vállalhassanak a közügyek intézéséből.

a továbbiakban a képviselő az országgyűlés törvényhozói munkájával foglalkozott, szorgalmazta, hogy a képviselők az állandó bizottsági üléseken kívül is tevékenyebben vegyenek részt egy-egy törvény kimunkálásában, előkészítésében.

a törvényjavaslatot a képviselő elfogadta és az országgyűlésnek is elfogadásra ajánlotta.

ezután apró antal,

----- a minisztertanács elnökhelyettese, az mszmp politikai bizottságának tagja emelkedett szólásra.

/folyt.köv./

14.25/ju

14.29

15.08

3c

-9-

/az országgyűlés..9.folyt./e

tisztelt országgyűlés!

engedjék meg, hogy e nagyjelentőségű törvényjavaslat néhány fő vonásával, társadalmi jelentőségével foglalkozzam - kezdte beszédét apró antal, majd így folytatta: - közismert, hogy az elmúlt években népköztársaságunk politikai, gazdasági, társadalmi és kulturális élete jelentősen fejlődött;

- erősödött szocialista rendszerünk, erősödött államhatalmunk, a proletár diktatura állama;

- gyarapodott és fejlődött, javultak az emberek életviszonyai és munkakörülményei;

- dolgozó néplünk eredményei növelték hazánk nemzetközi tekintélyét is.

az elért eredmények, a politikai és gazdasági életünkben bekövetkezett változások lehetővé és szükségessé teszik, hogy a népi államunk demokratizmusának további erősítéseként, most új választójogi törvényjavaslatot terjesszünk a tisztelt országgyűlés elé.

államunk és rendszerünk alapvető jellemzője a szocialista demokratizmus, amely mindjobban áthatja egész közéletünket, államapparátusunkat, rendszerünk demokratizmusának továbbfejlesztése az állami és a társadalmi élet minden területén, az érdeklődés középpontjában áll. a törvényjavaslat szorosan illeszkedik ebbe a folyamatba, és eredményesen járul hozzá a szocialista demokratizmus kiszélesítéséhez.

a szocialista állam demokratizmusának - mint ismeretes - több összetevője, lényeges vonása van. ezek között is jelentős helyet foglal el a legfőbb törvényhozó, államhatalmi és államigazgatási szervekben, a különböző intézményekben érvényesülő demokratizmus. a szocialista demokratizmus azonban nem korlátozódik csupán ezekre, jelentős szerepe van a gazdasági életben, az üzemekben, a termelőszövetkezetekben és más területeken is. magasabbrendűsége elsősorban abban van, hogy széles lehetőséget biztosít a dolgozó emberek számára az őket érintő állami, gazdasági döntések meghozatalában.

/folyt.köv./

14.28/ju

-10-

14.30

15.10

3e

/az országgyűlés.....10.folyt./e

szocialista államunk és rendszerünk demokratizmusa nyilvánul meg a képviseleti szervek munkájában, az állampolgárok részvételében, a közügyek intézésében, az ellenőrzésben, az állampolgárok jogegyenlőségében.

hazánkban az országgyűlésnek - amelyben a dolgozó nép választott képviselői hozzák a törvényeket - kiemelkedően fontos politikai szerepe van.

- az országgyűlés feladata, hogy államunk és rendszerünk szocialista demokratizmusát tovább mélyítse.

a törvényjavaslat teljes mértékben érvényesíti az alkotmányban foglalt választási elveket. ezek a következők:

az országgyűlési képviselőket a magyar népköztársaság választó polgárai általános, egyenlő és közvetlen választójog alapján, titkos szavazással választják. a megválasztott képviselők kötelesek választóiknak működésükről beszámolni. a választópolgárok a megválasztott országgyűlési képviselőket visszahívhatják. a választójog a magyar népköztársaság minden nagykorú állampolgárát megilleti. országgyűlési képviselővé mindenki megválasztható, akinek választójogosultsága van. a választásokon minden szavazat egyenlő.

a tanácstagok választásának szabályait az alkotmány rendelkezései alapul véve az 1954. évi 9. törvény határozza meg. ilyenformán lényegében kétfajta választójogi rendszer alakult ki hazánkban. az országgyűlési képviselők választása megyei lakstromokon történt, a tanácstagi választásoknál pedig már 1954-ben bevezettük az egyéni választókerületi rendszert. az 1963. évi választások tapasztalatai is azt mutatták, hogy a választópolgárok jól éltek azokkal a lehetőségekkel, amelyeket az egyéni választókerületi rendszer nyújtott. most elérkezett az ideje, hogy az országgyűlési képviselőválasztásoknál is hasonló rendszer bevezetését javasoljuk. ezáltal lehetővé válik a kétféle választójogi rendszer egységesítése az új törvényben.

/folyt.köv./

14.34/ju

14.40

15.10

3e

-11-

3e

parlament

/az országgyűlés...11.folyt./e

tisztelt országgyűlés!

amikor az országgyűlés új választójogi törvényjavaslatot tárgyal, talán nem érdektelen összehasonlítást tenni a felszabadulás előtti idők választójogi rendszerével.

magyarországon 1945 előtt - az 1919-es tanácsköztársaság rövid időszakát kivéve - sohasem volt demokratikus választójogi rendszer. a különböző feltételek, így az életkor, az egy helyben lakás, az iskolai végzettség, a nőknél a gyermekek száma, az adózás mértéke, annyira szűkítették a választásra jogosultak számát, hogy a munkásság és a szegényparasztság nagy tömegeit mindig megfosztották véleményük kinyilvánításának lehetőségétől.

vegyük ehhez hozzá a falvakban hosszú időn át alkalmazott nyílt szavazást, a csendőrszuronyok árnyékában folyó ellenzéki és csendőri oltalom alatt folyó kormánypárti korteskedést és máris érthető, miért nem a nép képviselői ültek annyi évtizeden át ebben a teremben. a két ülésterem, az alsó és a felsőház padsorait születési előjogokkal bíró arisztokraták, a nagyon privilegizált hatalmasságai, nagybirtokosok, dzsentrik, bankárok, gazdag ügyvédek töltötték meg.

a klasszikus polgári demokráciának hazánkban nincsenek hagyományai, nálunk ugyanis ilyen nem volt. az általános, titkos, egyenlő választójogot, amelyért a magyar munkásmozgalom harcolt, csak a felszabadulás után, a szocialista forradalom valósította meg.

tisztelt képviselőtársaim!

e kis visszpillantást csupán azért tettem, mert egyre nő azoknak a fiatal választóknak és képviselőknak a száma, akik a horthy-rendszert személyes tapasztalataik alapján nem ismerik. nem kell bizonyítanom, mert köztudott, hogy választójogunk eddig is demokratikus volt, s a horthy-magyarország idején ilyen széleskörű választójogról - amelyet most továbbfejlesztünk - álmodni sem lehetett.

/folyt.köv./

14.38/ju

14.41

15.13

3e

-12-

le

parlament

/az országgyűlés...12.folyt./e

a felszabadulás után milliók kaptak lehetőséget arra, hogy a választások útján gyakorolják egyenlő állampolgári jogukat. hazánkban a választópolgárok száma 1963-ban több volt, mint 7,100.000, vagyis a lakosság 70,6 százaléka. ez az arány sokkal magasabb, mint bármelyik tőkés államban. 1925-ben például - amikor az ellenforradalmi magyarországon választójogi törvényt hoztak - a lakosoknak mindössze 27 százaléka volt választásra jogosult! nálunk ma a 18 éven felüli egész felnőtt lakosság rendelkezik választójoggal - kivéve azt a csekély töredéket, akiket a törvény rendelkezései kizárnak.

a kapitalista országokban a választópolgárok távolról sem élnek választójogukkal annyian, mint nálunk, és az uralkodó párt, vagy pártok éppen csak hogy elnyerik a szavazatok többségét. nem szólva most a tőkés választás és kortes-hadjárat ezernyi csalásáról. a szocialista rendszer erejét, a választóknak a politikánkkal való egyetértését viszont mutatja, hogy 1963-ban a választók több mint 97,0 százaléka élt választójogával és a megjelentek több mint 98 százaléka a hazafias népfront jelöltjeire adta le szavazatát.

az, hogy egy választási rendszer demokratikus-e, vagy sem, az a társadalmi rendszertől függ, a törvény mindig csak ennek tükröződése.

amikor hazánkban megszűnt a kizsákmányoló osztályok uralma és a hatalmat a nép vette kezébe, választójogosultak lettek a munkások, a dolgozó parasztok, közöttük a nők és a fiatalok milliói.

Lehetővé vált, hogy a dolgozók képviselőiket azzal a megbízással küldjék az államhatalom választott testületeibe, hogy ott a nép érdekében tevékenykedjenek. így kerültek ezekbe a padsorokba munkások és munkásnők, dolgozó parasztok és parasztasszonyok, a néppel tartó értelmiségiek és a népből származó politikai és társadalmi vezetők. így vált lehetővé, hogy a megyék, a városok, a községek vezetése, a tanácsok százezrek számára biztosítják a közügyekbe való beleszólást.

/folyt.köv./

14.44/ju

14.50

15.18

3e

-13-

le

/az országgyűlés...13.folyt./e

társadalmunk az épülő szocializmus társadalma, a képzettség és a végzett munka szerint még vannak különbségek az emberek között, de kizsákmányolás már nincs, ember ember felett nem uralkodik, társadalmunk egyre inkább a politikai, a művelődési lehetőségekben egyenlő jogokkal rendelkező dolgozó emberek közössége, ez a közösség küldi képviselőit az országgyűlésbe, legyenek azok párttagok, vagy párttonkivüliek.

mostani törvényjavaslatunk fő célja, hogy oly módon tegyük még demokratikusabbá választási rendszerünket, hogy választópolgáraink ne csak a politikánkra szavazhassanak, hanem közvetlenül a politikát képviselő személyre is. törvényjavaslatunk egyik leglényegesebb rendelkezése éppen a tervezet 1. paragrafusának /2/ bekezdése, mert ez a rendelkezés írja elő az országgyűlési képviselőknek az egyéni választókerületekben történő megválasztását az eddigi listás választás helyett.

a képviselők és a választópolgárok kapcsolatát közvetlenebbé teszi, és a képviselő felelősségét jelentős mértékben növeli az egyéni választókerületi rendszer. e rendszer alapján - az országgyűlésben végzett tevékenység mellett - a képviselő megbízatás egyben állandó kapcsolatot jelent a képviselő és választói között, része ennek a kapcsolatnak az is, hogy a képviselő rendszeresen beszámol választóinak. a választók személyesen is felkereshetik képviselőjüket közügyekben és egyéni ügyekben egyaránt.

a képviselő amennyiben a parlamentben és a választókerületében nem tesz eleget kötelességeinek, vagy megbízatására más okból méltatlanná válik, visszahívható.

az egyéni választókerületi rendszerre való áttérés nagymértékben megnöveli a jelölés munkájának fontosságát.

a jelöltek természetesen az egyéni választókerületi rendszerben is a hazafias népfront jelöltjei lesznek. ebben a rendszerben lehetővé válik, hogy a jelölőgyűlés alaposan mérlegelje a jelölt személyét, elfogadja vagy ne fogadja el. ha a jelölőgyűlés során nem dönt el, hogy kire bizzák legszívesebben érdekeik képviselését, több jelölt indítását is lehet javasolni.

/folyt. köv./

14.42/ju

-14-

14.50

15.12
Be

/az országgyűlés...14.folyt./e

az 1963. évi tanácsválasztások során már előfordult, hogy egy választókerületben a hazafias népfront több jelöltet indított, tehát a szavazólapon több jelölt szerepelt.

a jelölőgyűlések megfontolt és felelősségteljes munkája ellenére is természetesen előfordult, hogy egyes jelölteket nem választottak meg. ebben az esetben a törvény rendelkezései szerint pótválasztásokat tartottak.

új választójogi törvényünk még inkább biztosítja azt, hogy olyan embereket jelöljenek és válasszanak meg, akik élvezik a választók bizalmát.

milyen programot kell képviselniük azoknak, akik a választók bizalmát meg akarják nyerni?

szilárd meggyőződése, hogy társadalmunkban az új törvény alapján is csak az kaphatja meg a választók többségének szavazatát, aki a párt, a hazafias népfront politikájával, a szocializmus építésének programjával áll választói elé. a jelöltek között lesznek munkások, parasztok, értelmiségiek, párttagok és párttonkivüliek, a szocializmus építésével egyetértő vallási személyiségek, de mindnyájan a hazafias népfront jelöltjei. lehet, hogy egyes választókerületekben több jelölt is lesz, de a politika, amit képvisel, a program, amivel fellép egy és ugyanaz.

a szocializmus teljes felépítése, a különböző társadalmi berendezkedésű államok közötti békés egymás mellett élés politikájának megvalósítása a gazdaságos termeléssel párhuzamosan a tömegek életszínvonalának állandó emelése: ezek azok a célkitűzések, amelyek mellett hazánk lakossága a választásokon is már nem egyszer hitet tett.

nálunk nincs többpárt-rendszer, nálunk egy párt van - a magyar szocialista munkáspárt, amely szervezi és vezeti népünk harcát a szocialista társadalom felépítéséért, a magyar népköztársaság felvirágoztatásáért, a nemzet felemelkedéséért. nálunk a politikai fejlődés úgy alakult, hogy a többpárt-rendszer lekerült a napirendről és egypárt-rendszer alakult ki.

/folyt. köv./

14.53/ju

-15-

15.20
Be

parlament

/az országgyűlés...15. folyt./e

pártunk programja kifejezi és képviseli valamennyi dolgozó osztály érdekeit és töretlenül harcol azok megvalósításáért. ma társadalmunk a szocializmus építésében egyaránt érdekeit baráti osztályokból és rétegekből áll. a történelmi fejlődés úgy alakult, hogy nálunk visszalépést jelentene a több politikai irányzat, több párt működése. ez azonban nem jelenti, hogy a szocializmus építése kizárja a többpárt-rendszert.

egyes szocialista országokban ma is több politikai párt működik, de ezekben az országokban is a szocializmus építésének közös platformján működnek együtt a pártok. azt pedig, hogy a mai kapitalista országokban hogyan lesz majd a szocializmus építése idején, eldöntik ezen országok népei. feltehetően azokban az országokban, amelyekben a klasszikus parlamentáris demokráciának nagy hagyományai vannak, több párt tevékenykedik majd a szocialista társadalomban is.

mi meggyőződéssel állítjuk, hogy a többpárt-rendszer nem ismerve a demokráciának. a horthy-magyarországon volt többpárt-rendszer, ennek ellenére nem ütötte meg a polgári demokrácia mértékét sem. a burzsoá országokban ma is vannak különböző pártok, de senki sem állíthatja, hogy ott nem a tőke parancsol.

ahol a burzsoázia több pártja lép fel a választásokon, nem jelent mást, mint azt, hogy a választás csupán abban jelent döntést, hogy a burzsoázia melyik pártja tartja fenn a kormányzást, és biztosítja a kizsákmányolást. abban viszont egyetértés van közöttük, hogy korlátozzák a dolgozó tömegeknek a választásokban való részvételét és főleg parlamenti törvényhozói képviselőtét.

azt, hogy a burzsoázia politikai pártjai között milyen keves a különbség, tapasztalhatta az, aki a legutóbbi usa elnökválasztásnál johnson elnökségére szavazott, és mégis lényegében goldwater politikája került megvalósításra. mit változtat az angol tőkés hatalmán az, hogy pillanatnyilag őfelsége volt ellenzéke, az angol munkáspárt kormányoz.

azoknak a burzsoá politikusoknak és újságíróknak, akik nálunk a többpárt-rendszert kérik számon, nem az a fájd, hogy nálunk egy párt van, hanem az, hogy ez a párt a munkásosztály, a dolgozó nép pártja, a kommunista párt.
/folyt.köv./

14.56/ju

-16-

KB

parlament

/az országgyűlés...16. folyt./a

a demokrácia első ismerve, hogy melyik osztály van hatalmon. a burzsoá és földesuri hatalom csak a vagyonosoknak biztosít demokráciát. nálunk a munkásosztály, a dolgozó nép van hatalmon és ez biztosítja a legszélesebb tömegek részvételét a választásokban, a törvényhozásban, a közügyek intézésében, a vállalatok és intézmények, a társadalmi szervek sokirányú tevékenységében.

társadalmunk ezernyi módon teszi lehetővé, hogy az állampolgárok beleszóljanak a közügyekbe. a tanácsok szervein túl a népfront, a szakszervezetek, a némozgalom tíz és tízezer aktív tagja, a társadalmi és tudományos egyesületek sokezer tagja mind közéleti ember, aki részt vesz a közéletben, véleményt nyilvánít és munkájával a köz javát szolgálja. méginkább így lesz ez a jövőben a gazdaságirányítás új rendszerében, a tanácsok és a parlament szerepének, hatáskörének növekedésével, a szocialista demokrácia fejlődésével.

a mi rendszerünkben husz év alatt kialakult egy észszerű politikailag hasznos munkamegosztás a párt, az állami szervek és a tömegszervezetek között. pártunk 9. kongresszusa irányelveiben nagy súlyt helyezünk állami életünk demokratizmusának fejlesztésére. abból indulunk ki, hogy a legfontosabb „az alapvető dolgozó tömegek politikai tudatának fejlesztése, rendszeres, sokoldalú tájékoztatása, és olyan politikai légkör megteremtése, amelyben kötelességüknek érzik, hogy mint az ország gazdái, részt vegyenek minden fontos kérdés eldöntésében,„ az előttünk lévő törvény ennek a célkitűzésnek a megvalósítását segíti elő.

tisztelt országgyűlés!

mindnyájan tudjuk, hogy a szocializmus teljes felépítése hosszabbtávú programot jelent. az előttünk álló új feladatok azonban máris szükségessé teszik, hogy az országgyűlés munkáját tovább fejlesszük. az új választójogi törvényjavaslat nemcsak választási rendszerünk további demokratizálásának a feltételeit teremti meg, hanem a képviselők, a tanácsok aktívabb részvételével erősíteni fogja államszervezetünket is, amely az országgyűléstől, az elnöki tanácstól és a minisztertanácstól kezdve a helyi tanácsokig egységes egészet alkot, - biztosítva pártunk politikájának érvényesülését a szocialista társadalom felépítéséért folytatott harcban.
/folyt.köv./

15.00/ju

-17-

KB

/az országgyűlés...17. folyt./e

a napirenden lévő, s az eddiginél lényegesen demokratikusabb választójogi törvénnyel azonban nem állunk meg a szocialista demokrácia fejlesztésének útján. szocialista társadalmunk politikai és gazdasági szilárdsága, a dolgozó milliók politikai tudatosságának, közéleti érdeklődésének és tevékenységének bővülése társadalmi életünk minden területén lehetővé és szükségessé is teszi rendszerünk demokratikus vonásainak további fejlesztését.

mint említettem, szükségesnek tartjuk az országgyűlés szerepének, hatáskörének növelését. véleményünk szerint szocialista építésünk, fejlődésünk mind több kérdését kell az országgyűlés elé vinnünk. nemcsak az országgyűlés törvényalkotó tevékenységének kiszélesítésére gondolunk, hanem arra is, hogy hasznos, ha az országgyűlés - törvényalkotás igénye nélkül is - megtárgyalja szocialista építésünk fontosabb problémáit. nagyobb szerepet kell kapniok az országgyűlési bizottságoknak a parlament elé kerülő kérdések érdemi előkészítésében, megvitatásában. ezen kívül törvényalkotási kezdeményezéssel is éljenek az országgyűlés bizottságai, ahol szükséges.

meggyőződésem, hogy most, amikor egész állami életünkben - az országgyűléstől a helyi tanácsokig - az építőmunka kerül előtérbe, lényegesen növekedni fog az országgyűlés szerepe. az országgyűlés fontos fóruma lesz a különböző törvények előkészítésének, megalkotásának, az új gazdasági mechanizmus gyakorlati végrehajtása ellenőrzésének.

a gazdaságirányítás reformja és az üzemi önállóság, az üzemi demokrácia fejlesztése maga is elősegíti a demokratizmus általános fejlődését. növekedni fog a dolgozók közvetlen beleszólási joga az üzemek életébe, növekszik az üzemek vezetőinek önálló döntési joga és bővül, szélesedik a szakszervezetek jogköre. megnő az üzemi pártszervezetek hatásköre és felelőssége is. a tervezés módszerének korszerűsítése és az állami hatóságok gazdaságirányító tevékenységének lényeges módosulása is a demokrácia fejlődésének irányába hat.

/folyt.köv./

15.07/ju

-18-

M

/az országgyűlés...18. folyt./e

mindent egybevetve, nyugodtan állíthatjuk, hogy új választójogi törvényünk - ha a tisztelt országgyűlés elfogadja - a szocialista választójogi törvények sorában a legkorszerűbbek közé emelkedik. ilyen választójogi törvényjavaslatot csak olyan társadalmi rendszer kormánya terjeszthet elő, amely szilárdan maga mögött érzi a tömegek támogatását, mert politikája megfelel a nép érdekeinek.

mindenki tudja - sőt kevésbé elfogult ellenfeleink sem tagadják -, hogy hazánkban pezsgő, eleven, demokratikus a közélet. a politikai, a társadalmi, a tudományos és a kulturális élet sok-sok fórumán folynak termékeny, felelősségteljes viták szocialista fejlődésünk legkülönbözőbb kérdéseiről. a régi, tökéletes rendszerrel szemben, amely csak kevesek számára adta meg a politizálás lehetőségét és tudatosan rekesztette ki abból a társadalom dolgozó többségét - a mi rendszerünkben száz és százezer aktív közéleti ember van, sok százezer patrióta, kommunista és pártonkívüli, aki szívén viseli az ország fejlődését, városa, községe ügyeit és szívesen végez érte munkát, nem fizetségért, hanem szocialista hazafiasságból. milliók örülnek az intézmény, ha felépül egy új modern lakónegyed, egy új gyár, üzem, vagy iskola. amikor 1964-ben az erzsébet-hídat felavattuk, heteken, hónapokon át a budapestiek és vidékiek százezrei jártak csodájára -, most pedig százezrek büszkék, örülnek az emke aluljárónak.

ebben a közéleti érdeklődésben, aktivitásban, ebben a hazafias büszkeségben hatalmas teremtő erő rejlik. segíteni kell, hogy ez az erő fejlődjön és teret kapjon a kezdeményezésben, a szocialista építőmunkában, egész népünk javára.

tisztelt országgyűlés!

e hónap végén ül össze pártunk 9. kongresszusa. szocialista hazánk életében, továbbfejlődésében mindig fontos állomást jelentenek a párt kongresszusai. a párt legfelsőbb fórumán megvizsgáljuk építőmunkánk eredményeit, a munkában felmerült nehézségeket, és szocialista fejlődésünk főbb irányát.

/folyt.köv./

15.12/ju

-19-

M

/az országgyűlés...19.folyt./e

pártunk kongresszusi céljai, egyetértésre találtak az ország dolgozói között. egész közvéleményünk állásfoglalása az, hogy folytassuk az eddigi politikát, a gazdasági mechanizmus reformjának végrehajtásával, határozottabban, következetesebben szilárdítsuk, fejlesszük tovább országunkban a szocialista termelési viszonyokat. fejlesszük tovább, korszerűsítsük szocialista tervgazdálkodásunkat, hogy az ország rendelkezésére álló szellemi és anyagi erőforrásokat még ésszerűbben használhassuk fel fejlődésünk, a dolgozó nép életkörülményeinek további javítása érdekében.

apró antal befejezésül aláhuzta, hogy az új törvény szocialista társadalmunk, államunk demokratizmusát fejleszti tovább. a törvényjavaslatot, valamint az országgyűlés jogi, igazgatási és igazságügyi bizottságának írásban adott jelentését, illetve a módosító javaslatokat az országgyűlésnek elfogadásra ajánlotta.

apró antal nagy tapsal fogadott beszéde után dr. desseő jeno borsod megyei képviselő szólalt fel. üdvözölte a tör-

vényjavaslatot, amely - mint mondta - elősegíti a dolgozók fokozott bevonását a közéletbe, a kisebb-nagyobb közösségek ügyeinek intézésébe. beszámolt arról, hogy a borsod megyei képviselők, jóllehet lajstromos választás alapján kapták a választóktól megbízatásukat, az utóbbi időben területi elv szerint dolgoztak, foglalkoztak a választók ügyes-bajos dolgaival. így a megyei képviselőcsoport tagjai személyes tapasztalatok alapján tehetnek tanúságot arról, hogy a területi elv gyakorlati érvényesítése teljesebbé, hatékonyabbá teszi a képviselők tevékenységét, szorosabbá, elevenebbé és közvetlenebbé a választók és választottak kapcsolatait. természetesen ügyelni kell arra, hogy a választókerületek pontos meghatározása ne jelentse a képviselői munka hatósugarának korlátait. az országgyűlés tagjai a jövőben is önzetlen, felelős társadalmi munkásai kell legyenek szűkebb hazájuknak, s egész társadalmunknak is.

/folyt.köv./

15.16/ju

-20-

11/11 15.16
3e

/az országgyűlés...20.folyt./e

a továbbiakban a képviselői területi munka tapasztalatairól, a mezőkövesdi járás és borsod megye életéről, gondjairól beszélt. szólt a kongresszusi verseny nagyszerű eredményeiről, s megemlítette, hogy a megye termelőszövetkezeti gazdáinak felajánlásaival összességében meghaladják a félmilliárd forintot. a gyárak, üzemek munkások-laktívái a kongresszusi versenyben a termelés gazdaságosabbá tételére, a minőség javítására, az exportkötelezettségek teljesítésére és az import-anyag takarékosagra tettek ígéretet. a megoldásra váró problémákról szólva megemlítette, hogy a borsodi mezőgazdasági üzemekben az eddiginél jóval nagyobb gondot kell fordítani az egészségügyi követelmények betartására, s az ehhez szükséges feltételek megteremtésére. az egészségügyi ellátásban gondot okoz az is, hogy a megye szakorvosi ellátottsága az országos átlag alatt marad. a harmadik ötéves terv időszakában borsodban több új szakorvosi rendelő kerül tétő alá, s ez jelentősen javít majd a helyzeten. tolmácsolta a nyugdíjkorhatárt elért gyógyszerészek kérését, hogy nyugdíj jogosultságukat - hasonlóan az egészségügy többi dolgozójához - a diploma keltétől számítsák. felhívta a figyelmet mezőkövesd fejlesztésének fontosságára, a nagyközségeként számon tartott, de valójában városi jellegű problémákkal küzdő település sürgető gondjainak megoldására.

visszatérve a választójogi törvényjavaslatra, a képviselő rámutatott: a tervezet jelentősen hozzájárul a szocialista demokratizmus további kibontakoztatásához. a javaslatot elfogadta, s indítványozta, hogy az országgyűlés az abban foglaltakat emelje törvényerőre.

ezután ebédszünet következett.

/folyt.köv./

15.20/ju

11/11 15.20
3e

-21-

parlament

/ az országgyűlés.....21.folyt./vm

szünet után az országgyűlés polgár János elnökletével folytatta ülését.

az első felszólaló Beckl Sándor,
----- a szót titkára volt.

- az országgyűlési képviselők és a tanácsstagok választásáról beterjesztett törvényjavaslat - mondotta - társadalmi igényeket elégíti ki és jelentős lépés a szocialista demokrácia fejlesztésének útján. a szocialista építőmunkában elért eredményeink nemcsak lehetővé, hanem szükségessé is teszik, hogy a dolgozók az eddiginél nagyobb mértékben és mind hatékonyabban, érdemlegesebben vegyenek részt az államhatalom és igazgatás gyakorlásában. a szocialista demokrácia további kibontakoztatásáért folyó harc élén a munkásosztály és élcsapata, a párt áll. ebből következik az is, hogy a szakszervezetek, mint a munkásosztály legnagyobb tömegszervezetei, kezdeményezői, támogatói ennek a folyamatnak, mert meggyőződésünk, hogy ez a munkáshatalom erősödését, a dolgozók céljainak megvalósítását szolgálja.

Beckl Sándor ezután megemlítette: akadnak még olyanok, akik akkor, amikor mi a szocialista demokrácia továbbfejlesztéséről beszélünk, szavaink mögött valami mást keresnek és próbálnak magyarázni. egyesek azt mondják, hogy feladjuk elveinket és módszereinket, vagy hogy azért kell most új módon dolgoznunk, mert amit eddig tettünk, nem volt jó, s vannak, akik összehasonlításokat tesznek a mi demokráciánk és a kapitalista országok úgynevezett polgári demokráciája között.

- ami elveinket és eddigi tevékenységünket illeti, - folytatta - éppen az MSZMP és a forradalmi munkás-paraszt kormány következetes elvi politikája vezette el népünket a szocializmus teljes felépítésének korszakába, és eddigi munkánk teremtette meg a szilárd alapot, hogy most módszereinket is fejlesztve tovább lépünk a szocialista demokrácia útján.

/folyt.köv./

15.25/ju

-22-

Me

parlament

/ az országgyűlés.....22.folyt./vm

akár az új, egységes választójogi törvénytervezetről, akár a közvéleményt is élesen foglalkoztató új gazdasági mechanizmusról beszélünk, minden esetben arról van szó, hogy nagy nemzeti ügyünknek, a szocializmus felépítésének szolgálatába állítsunk minden politikai, társadalmi és gazdasági erőforrást. a szakszervezeti mozgalomban is azon dolgozunk, hogy mindezen körülmények, adottságok figyelembevételével a népgazdasági feladatok megvalósítására mozgósítsuk több mint hárommillió tagosunkat.

- ami a polgári demokrácia és a mi demokráciánk közötti összehasonlítást illeti, itt minőségileg más dologról van szó. bár a kapitalista országok propagandistái erőteljesen hirdetik, hogy rendszerük „népi”, jellegű lett, hogy a tőkés és a munkások érdekei közösek -, a polgári demokrácia, még ha a legdemokratikusabbat nézzük is, a valóságban a burzsoázia diktatúrája. a termelési eszközök kapitalista tulajdona, a politikai és gazdasági hatalom tőkés birtoklása a tőkés kizsákmányolás szolgálatába állítja az államgépezetet is. köztudomású, hogy például az egyesült államok kormányának tagjai többségükben a milliósok vagy a legnagyobb monopóliumtrösztök képviselői közül kerülnek ki. az is köztudott, hogy a kormányváltások a milliósok és kiszolgálók személycseréjét jelenthetik ugyan, de a lényeg - a monopóliumok uralma - változatlan marad. a mai burzsoázia állam, amíg szüntelenül dicsőíti, mind kevésbé tiltja el a polgári demokratikus jogokat. a tőkés országok egész sorában már a választási rendszerrel, vagy a választók akaratát meghamisítva, a monopóliumok engedelmes eszközeivé változtatják az állam legfőbb politikai intézményeit, törvényesítik velük az elnyomást, a kizsákmányolást.

- a polgári demokrácia által adott - vagy inkább ígért - formális szabadsággal szemben a mi államunk széles politikai és szabadságjogokat biztosított, megteremtve e jogok gyakorlásának gazdasági és politikai alapjait.

/folyt.köv./
15.30/ju

-23-

Me 15.48

3c

parlament

/ az országgyűlés...23.folyt./vm

ez eddig is kifejezésre jutott szocialista államunk törvényeiben, a szocialista demokrácia fejlődése azonban nyilvánvalóan maga után vonja legfőbb államhatalmi szervünk munkájának gazdagodását is. úgy gondoljuk, hogy a beterjesztett javaslat mindezt figyelembe vette. a javaslatok az eddiginél jobban lehetővé teszik a legalkalmasabb, legrátermettebb emberek megválasztását, elősegítik a választók és választottak közvetlenebb kapcsolatának megteremtését, növelik a képviselők felelősségét választóik iránt. megítélésünk szerint mindez növelni fogja a képviselői tevékenység színvonalát és kedvezően érezteti majd hatását az országgyűlési bizottságok és az egész országgyűlés munkájában.

beckl sándor befejezésül elismeréssel szólt az egységes választójogi törvénytervezet formájáról. jó dolog, hogy minden szükséges tudnivaló és tennivaló egy törvényben kap helyet, így mindenki által könnyen áttekinthető. emellett a közérthető szövegezés is lehetővé teszi, hogy ne csak a jogászok, hanem maguk a választók is eligazodjanak paragrafusai között, megismerjék jogukat, hogy azután élni tudjanak velük.

a törvényjavaslatot a jogi, igazgatási és igazságügyi bizottság kiegészítéssel együtt elfogadta.

/folyt.köv./

15.35/ju.

11/15 50
Be

-24-

parlament

/ az országgyűlés.. 24.folyt./vm

dr. zsigmond lászló

----- képviselő a vas megyei képviselőcsoport nevében szólalt fel. azt taglalta, hogyan alakul a tanácsstagok és az országgyűlési képviselők azonos rendszerű választásának politikai vetülete. mindenképpen pozitív változást ígér a törvénytervezetnek az a része, amely az országgyűlési képviselők lajstromának megszüntetését foglalja magában.

- a most üléselő országgyűlés tagjainak választásakor - mondta dr. zsigmond lászló - az állampolgárok nem egyszer igényelték a több képviselőjelölt közötti választás lehetőségét. ez ugyanis tágabb teret enged a demokratizmus érvényesülésének, helyes irányban befolyásolja a politikai közvéleményt

a továbbiakban a képviselő a törvényjavaslatnak a választási elnökségek és a választókerületi bizottságok kijelölésére és működésére vonatkozó fejezetével foglalkozott. a testületek megbízása az elgondolások szerint - ugyanaddig tart, ameddig az országgyűlés, illetve a tanácsoké. munkájukat az országgyűlési és a tanácsi üléseken kívül folyamatosan végzik az egyes ülészakok közötti időben is. ezzel minden megyében megannyi feladata lesz száz politikai aktivistának. mivel e testületeket a hazafias népfront országos tanácsának elnöksége, illetőleg a helyi népfront-bizottságok hívják életre: jelentősebbé, kézzelfoghatóbbá válik a hazafias népfront alkotmányjogi szerepe, tekintélye.

hozzájárul ennek a szerepnek a megerősödéséhez az is, hogy a törvényjavaslat szerint a hazafias népfront országos elnöksége és a helyi népfront-bizottságok bonyolítják le mind az országgyűlési képviselők, mind a tanácsstagok visszahívását - természetesen a választópolgárok döntése alapján. az ilyen aktusok lebonyolításáról, gyakorlati formájáról szintén intézkedéseket tartalmaz a törvényjavaslat. a visszahívás lehetősége a korábbinál nagyobb kötelezőerőt vált ki a képviselőkől és a tanácsstagokból egyaránt.

/folyt.köv./

15.42/ju

-25-

11/15 50
Be

parlament

/ az országgyűlés.....25. folyt./vm

nem lenne helyes elkendőzni, hogy régebben voltak jelöltek, akik megválasztásuk után nem mindenben feleltek meg a választók előlegezett bizalmának; a megtiszteltetést örömmel vették és elfogadták, de időközben olykor megfélekedtek kötelezettségeik egyikéről-másikáról: a tanács- és állandó bizottsági üléseken való részvételtől, a választóknak szóló beszámolókról, a fogadónapok rendszeres megtartásáról, a törvényjavaslat mindeme hiányosságok megszüntetését - kimondatlanul is - magában foglalja, a demokratizmus tovább szélesítéséhez nyújt lehetőséget és egyben biztosítékot, tehát az államhatalom erősítését szolgálja.

a törvényjavaslatot a módosításokkal együtt a vas megyei képviselőcsoport nevében és a maga részéről is elfogadta.

oláh györgy

----- heves megyei képviselő felszólalásában emlékeztetett arra, hogy annakidején, a tanácsstagok választását szabályozó törvény előkészítése során sokan aggályoskodtak. a mindenekelőtt felelősségérzetből fakadt aggodalmakban szerepet játszott a megszokotthoz való ragaszkodás, és az újítól való féltélem is. az élet, a mindennapos gyakorlat azonban azokat igazolta, akik úgy ítélték meg, hogy a tanácsstagok választásának új rendszere szocialista rendünk számára nagy előnyököt jelent. a tanácsstagok választásának rendszere bevált, fejlesztette a tömegek aktivitását és felelősségérzetét a választások során. a jelölő gyűléseket mindinkább az jellemezte, hogy megfontolták és sokoldalúan megvitatatták a jelöltekre vonatkozó javaslatot, a jelöltek alkalmasságát. a tanácsstagok választásának módja újfajta kötelezettséget rótt a megválasztottakra - a rendszeres beszámolást, ugyanakkor olyan lehetőséget adott a választóknak, amelyet csak szocialista választó jogi törvény adhat, tudniillik, hogy választottukat - ha a bizalomra érdemtelenné vált - visszahívhatják. vannak olyan vélemények, amelyek szerint ez a jog eléggé formális, mert csak egyes esetekben alkalmazták a gyakorlatban. való igaz, hogy néhány esetben - amikor a visszahívásnak lett volna helye - az egyszerűbb megoldást alkalmazták és elfogadták a tanácsstagok lemondását. megítélésem szerint azonban ez a jog mégsem formális. gyakorlati munkánk javításán múlik, hogy a lehetőség valósággá váljék azokban az esetekben, amikor szükség van rá. a jelölést kezdeményező társadalmi szervek munkájának javulása, a jelölő-gyűlések részvevői számának növekedése és aktivitásának fokozódása minimálisra csökkentheti az olyan esetek számát, amikor szükségessé válik a választójogi törvény e pontjának alkalmazása.

/folyt. köv./

16.32/ju

-26-

HW 3e

parlament

/ az országgyűlés....26. folyt./vm

gyakorlatunk tehát nem akkor jó, ha nagy számban fordul elő visszahívás, hanem akkor, ha minél ritkábban van rá szükség.

a képviselő a továbbiakban rámutatott, hogy a törvényjavaslat a tanácsstagok választását illetően semmilyen lényeges változtatást nem tartalmaz, ami helyes is, hiszen az élet bizonyította be, hogy jelenlegi gyakorlatunk megfelelő. ezt figyelembe véve maradéktalanul egyetérttek azzal a törekvéssel - folytatta - amely az eddigi kötelességet meg kívánja szüntetni és mind a tanácsstagok, mind az országgyűlési képviselők jelölésénél és választásánál, továbbá kötelezettségeinek azonos elveket és azonos gyakorlatot kíván meghonosítani. a gyakorlat az országgyűlési képviselők tevékenységében olyan formát hozott létre, amely túlhaladta a jogi kereteket: már a jelölés is nagyjából járási-városi államigazgatási egységeként történt és a választások után az országgyűlési képviselők között is területi munkamegosztást alakítottak ki.

- vitathatatlan, hogy az országgyűlési képviselőkre is érvényes volt a visszahívásra vonatkozó elv. e jog gyakorlásának lehetősége azonban - éppen a lajstromos rendszer miatt - meglehetősen nehézkes és bonyolult volt. véleményem szerint nem az eljárás rendezetlensége jelentette a fő akadályt, - mint ahogy a törvényjavaslat indokolása szerintem pontatlanul mondja - hanem az, hogy egy egész megye lakossága által választott képviselő visszahívása gyakorlatilag nem valósítható meg. az egyéni választókerületekben a választók e joga a képviselőkre vonatkozóan is reálissá, jogi formulából valóságos joggá változik.

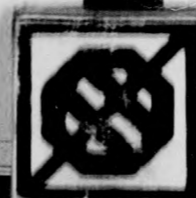
a képviselő meglepedéssel nyugtázta, hogy a törvényjavaslat az egy országgyűlési képviselő megválasztásához szükséges választók számát nem mereven határozza meg, hanem azt mondja: „, mintegy 30.000 lakos választ egy képviselőt,..

/folyt. köv./

16.40/ju

-27-

HW 3e

parlament

/ az országgyűlés...27. folyt./vm

hozzáfűzte: ez a rugalmasság lehetővé teszi, hogy az országgyűlési választó kerületeket nemcsak a főváros, a megyék és a megyei jogú városok területén, hanem a járások és járási jogú városok területén is alakítsák ki, legalábbis úgy, hogy többségükben igazodjanak ezeknek az államigazgatási egységeknek a határaihoz. ez további lehetőségeket ad arra, hogy az országgyűlési képviselők és az adott járás, vagy város párt-állami-társadalmi- és gazdasági szervei között még rendszeresebb és szorosabb kapcsolat alakuljon ki, ami értelemszerűen a képviselői munkára is előnyös. oláh györgy indítványozta, hogy a választó kerületek kialakítására vonatkozó előírásoknál a végrehajtási utasításban a szöveget úgy fogalmazzák meg, hogy „ az országgyűlési választókerület területét a főváros, a megyék, a megyei jogú városok és lehetőség szerint a járások és járási jogú városok területén belül kell kialakítani,„ a törvényjavaslatot az előadó által javasolt módosításokkal elfogadta.

/folyt.köv./

16.45 /ju

M
Se

-28-

parlament

/az országgyűlés...28. folyt./e

vida miklós budapesti képviselő helyesléssel állapította meg, hogy a törvényjavaslat további lépést jelent a szocialista demokratizmus útján és most már intézményesen megteremti a választók és a képviselők állandó, s az eddiginél szorosabb kapcsolatának lehetőségét.

- a törvényjavaslat alapján - folytatta - tovább nő a népfront szerepe, jelentősége, s ezt csak helyeselni lehet. egyrészt megnövekednek a jelöltek kiválasztásával kapcsolatos feladatai, másrészt a népfront által kijelölt különböző választási szervek ezentúl már nemcsak a választások idején, hanem a megválasztott országgyűlés és tanácsok működésének egész négyéves időszaka alatt tevékenykedni fognak. ezek a választási szervek alkalmasak lehetnek arra, hogy elmélyítsék a választók és a képviselők kapcsolatát és számos területen segítsék a képviselők munkáját.

vida miklós felhívta a figyelmet, hogy az egyéni választókerületek bevezetése után új módszert kell kialakítani a jelölőgyűlések megszervezésében is. a városi jelölőgyűlések többségét ugyanis üzemekben, vállalatoknál szervezik, de az ott dolgozók csak egy részét jelentik az üzem magában foglalt választókerület lakosságának. mivel arra kell törekedni, hogy a képviselőket azok jelöljék, akik közvetlenül résztvesznek majd megválasztásukban, helyes lenne az üzemi jelölőgyűlésekre bevonni az illető választókerület lakosságát is, s ezt a célt már a jelölőgyűlések helyének, időpontjának megállapításánál is figyelembe venni.

befejezésül utalt az országgyűlés és az országgyűlési képviselők munkájáról szóló határozatnak arra a rendelkezésére, amely szerint az összes állami és társadalmi szervezetek kötelesek az országgyűlési képviselőket a dolgozó nép érdekében végzett munkájukban a legnagyobb felelősségérzettel támogatni és feladataik ellátásához a szükséges felvilágosításokat megadni. most, a szocialista demokratizmus kiszélesedése következtében, s a választók és képviselők kapcsolatainak erősítése végett különösen fontos, hogy ezek a rendelkezések maradéktalanul megvalósuljanak.
/folyt.köv./

16.50/ju

-29-

M
Se

/az országgyűlés...29.folyt./e

a választók rendszerint olyan problémákkal fordulnak a képviselőkhöz, amelyek már több fórumot is megjártak, s nem tartoznak az egyszerű ügyek közé, de ezek a bejelentések és javaslatok általában a közérdeket is szolgálják. ezért joggal elvárható - hangsúlyozta Vida Miklós -, hogy az országgyűlési képviselők ilyen jellegű tevékenységükben minden tájékoztatást és segítséget megkapjanak az illetékes szervektől.

a törvényjavaslatot elfogadta és elfogadásra ajánlotta.

ezután szünet következett, majd az elnök Dr. Beresztóczy Miklós érdekelte Ferencnek, az országgyűlési képviselők és tanácsstagok választásáról szóló törvényjavaslat előadójának adta meg a szót.

érdekelte Ferenc bejelentette, hogy a vitában két további módosító javaslat hangzott el. ezek közül az egyiket, amely arra vonatkozott, hogy a képviselői választókerületek kialakításánál a járási jogú városokat is vegyék figyelembe, a törvényjavaslat végrehajtásáról szóló rendeletben hasznosítják. a másikkal pedig, amely a képviselők visszahívásával foglalkozott, a jogi, igazgatási és igazságügyi bizottság módosító javaslatát egészítik ki. ezek szerint az országgyűlési képviselőt akkor hívhatják vissza, amennyiben megbízatásának valamilyen oknál fogva nem tud eleget tenni, vagy arra méltatlanná vált,.

az országgyűlés előbb a módosító javaslatokat, majd - a módosító javaslatokkal együtt - az országgyűlési képviselők és tanácsstagok választásáról szóló törvényjavaslatot egyhangúlag elfogadta.

az országgyűlés ezután áttért a második napirendi pont tárgyalására, az interpellációkra.

/folyt.köv./

17.00/ju

-30-

Mle
t

/az országgyűlés...30.folyt./e

Dr. Pesta László jegyző felolvasta Dr. Ajtai Miklósnak, az országos tervehivatal elnökének írásban megadott választát Kántor Lajosné Borsod megyei képviselő korábbi ülésen elhangzott interpellációjára. a képviselő - mint ismeretes - a pálházi perlit-bánya fejlesztését és a bodrog-közben mezőgazdasági feldolgozó üzem létesítését szorgalmazta.

az élelmezésügyi, az építésügyi és a nehézipari miniszterrel egyetértésben megfogalmazott válasz utalt arra, hogy a pálházi perlit-bánya és őrtömlő termelésének fokozása részint a külföldi megrendelések, részint pedig a perlit hazai felhasználásának mértékétől, növekedésétől függ. a perlitet építőanyagként elsősorban hőszigetelésre használják. befolyásolja az export fokozódását, hogy más országok is egyre több perlitet állítanak elő és nagyobb mennyiségben gyártanak olyan műanyag-hőszigetelőket, amelyekkel helyettesíteni lehet a perlitet. jóllehet a perlit hazai felhasználása az utóbbi öt esztendőben mintegy háromszorosára növekedett, és a jövőben valószínűleg tovább növekszik - a felhasználást alaposan meg kell fontolni, mert a perlit nem tartozik a legolcsóbb hőszigetelő anyagok közé, alkalmazása csak ott ésszerű, ahol más helyettesítő anyag nem használható.

a bodrog-közben és a hegy-közben a harmadik ötéves terv időszakában nem számolnak nagyobb élelmiszeripari létesítmény építésével, ugyanakkor a terület lakóinak foglalkoztatásán javítani fognak például különböző mezőgazdasági előkészítő- és előfeldolgozó üzemek bővítésével. újabb munkalehetőségek kínálkoznak majd a nyíregyházi konzervgyár fejlesztése, a bodrog-köz és a hegy-köz baromfitermelésének fokozása, az olaszliszka víziszárnyas-telep bővítése, esetleg sárospatakon gyümölcsaszaló építése révén. a tervidőszakban egyébként fejlesztik a vidék más területeit is, s ezzel szintén javítanak a bodrog-köz és a hegy-köz lakosságának foglalkoztatottságán. például a közeljövőben megkezdődik záhony-tuzsér térségében a vasúti csomópont rendezése, hernádnémeti-bücs községek területén a tervidőszak végén új sör- és malátagyár építése kezdődik, amely előreláthatólag mintegy 600 embernek nyújt munkalehetőséget.

/folyt.köv./

17.40/ju

-31-

Mle

/az országgyűlés...31.folyt./e

a választ az interpelláló képviselő nem fogadta el, mert - mint mondotta - csak részben kapott megnyugtató feleletet. véleménye szerint a pálházai perlitbánya fejlesztése lehetséges lenne, ha a perlit jelenlegi - tonnánkénti 300 forintos - előállítás költséget csökkentenék, így ugyanis ez az exportcikk versenyképesebbé válna a külföldi piacokon és a hazai igényeket is számítás szerint 4-5 évtizedre fedezni lehetne. a bodrog-köz és a hegy-köz munkaerő-foglalkoztatottsági helyzetén a képviselő szerint nagyban javítani lehetne például sárospatakon olyan ipari üzem létesítésével, amely legalább 500-600 dolgozót foglalkoztatna, gazdaságosabb lenne, ha mádi borpalackozó szintén sárospatakon működne, ilyenképpen ugyanis újabb 300-400 ember jutna munkaalkalomhoz.

ezután dr.beresztóczy miklós az országgyűlésnek szavazásra tette fel dr.ajtai miklósnak az interpellációra adott válaszát.

a választ az országgyűlés szavazattöbbséggel - 51 nemleges szavazat ellenében - elfogadta.

ezután dobos józsef, baranya megye képviselője terjesztette elő interpellációját a földművelésügyi miniszterhez az állami gazdaságok dolgozóinak lakáshelyzetéről.

az interpellációra válaszolva losonczy pál elmondotta, hogy a földművelésügyi minisztérium már eddig is tett erőfeszítéseket az állami gazdasági dolgozók lakásvizonyainak javítására, de kizárólag állami erőforrásokból a problémát nem lehet teljesen megoldani.

a második ötéves terv idején az állami gazdaságokban mindössze 1 200 lakás épült. a harmadik ötéves terv időszakában központi beruházási keretektől 1 700 lakás építését irányozták elő, s ezen felül a gazdaságok saját beruházási alapjukból előreláthatóan mintegy 800 lakást építenek. ez az ütem azonban a feltétlenül szükséges selejteztést is alig pótolja.

17.45/ju

-32-

/az országgyűlés...32.folyt./e

az állami gazdasági dolgozók jogos igényeinek kielégítéséhez mintegy huszezer lakásra lenne szükség. tizezer lakás létesítésére - részben régi épületek teljes korszerűsítésével - állami eszközökből biztosítanak fedezetet, a további tizezer lakás felépítésére pedig a földművelésügyi minisztérium családi ház építési akciót kezdeményezett. az akcióban résztvevők számára kamatmentes otp-kölcsönt és meghatározott idejű állami gazdasági munkaviszony után bizonyos hitelengedést javasolta. a kedvezmények miatt szükségessé váló hitelfedezet-többlet biztosítása érdekében az illetékes főhatóságokkal most folynak az egyeztető tárgyalások. reméljük -, mondotta a miniszter -, hogy ezek a tárgyalások sikeresen fejeződnek be, hiszen ez az akció a nép-gazdaság számára is kedvezőbb, mintha kizárólag állami erőből épülnek a lakások. a részben egyéni megtakarításból, részben állami támogatással megvalósuló építkezések a közeljövőben számottevően javíthatják az állami gazdasági dolgozók lakáshelyzetét.

a földművelésügyi miniszter válaszát mind az interpelláló képviselő, mind az országgyűlés tudomásul vette.

inokai jános,

fejér megyei képviselő ajtai miklóshoz, az országos tervhivatal elnökéhez fordult interpellációjával: mit kíván tenni az országos tervhivatal annak érdekében, hogy a tervezett székesfehérvári alumíniumöntőde és dugattyugyár beruházásai megvalósuljanak? az interpelláció indokolásában a képviselő elmondta, hogy az alumínium magasabb értékű féltermékként történő értékesítéséhez szükséges üzem helyét - több telepítési variáció közül - már korábban - székesfehérvárott jelölte ki az országos tervhivatal. a döntésnél figyelembe vették, hogy a városban rendelkezésre áll a megfelelő szellemi kapacitás és szakmai gyakorlat. több más indok is székesfehérvár mellett szól, egyebek közt az, hogy a tervezési munkák előrehaladott stádiumban vannak, s bármilyen esetleges újabb telephely kijelölése a beruházás többéves elhúzódását eredményezné.

/folyt.köv./

17.50/ju

-33-

parlament

/ az országgyűlés...33.folyt./vm

ajtai miklós

válaszában rámutatott, hogy a beruházás megítélésében nemcsak az alumíniumöntőde és a dugattyógyár tervezett termelési programját kell figyelembe venni, hanem az alumínium-hulladék-feldolgozás országos programját is. a székesfehérvári telepítésre vonatkozó indítványon kívül javaslat fekszik az illetékesek előtt a veszprém megyei inotára, illetve a komárom megyei tatabányára történő telepítésre. a gazdasági bizottság kötelezte az országos tervhivatalt és az országos műszaki fejlesztési bizottságot, hogy - tekintettel a kérdés jelentőségére - még ebben az évben a számok tükrében teljes egyértelműséggel tisztázza a telepítés célszerűségét; gazdaságossági és piaci szempontok alapján. a döntés tehát attól függ, hogy a gazdaságosságot, a hatékonyságot, a népgazdaság érdekeit illetően mit mutatnak a számok. annyi azonban bizonyos, hogy a határozat ilyen alapon még ebben az évben megszületik.

inokai jános a választ tudomásul vette. hozzáfűzte: bizik abban, hogy a beruházás sorsát gondos mérlegelés után döntenek el. ajtai miklós választát az országgyűlés is tudomásul vette.

az ülészek ezzel véget ért. végezetül az elnöklő beresztőczy miklós további eredményes munkát kívánt a képviselőknek és az ülészeket bezárta./mti/

17.52/ju

Be

-34-

parlament

javitások az országgyűlés november 11-i ülésének tudósításához.

az országgyűlés...8.folyt. 1.bek. alulról számított második sora helyesen:

.... k e z d e m é n y e z ő k é s z s é g e k i b o n t a k o z h a s s é k . . . . .

az országgyűlés... 9. folyt. 3.bek. helyesen a következő:

- gyarapodott és fejlődött a n é p g a z d a s á g, javultak az emberek.....

ugyancsak a 9. folytatás 6.bekezdésének 2.sorában a szöveg helyesen:

.....a szocialista d e m o k r á c i a amely.....

ugyancsak a 9. folytatás 7.bekezdés 5.sorában kezdődő mondat szövege a következő:

a szocialista d e m o k r á c i a azonban.....

az országgyűlés ..19.folyt. 1.bek. 1. sora a következőképpen módosul:

pártunk kongresszusi céljai t á m o g a t á s r a egyetértésre találtak....

ugyancsak a 19.folyt. 3.bekezdésében a felszólaló képviselő neve helyesen:

dr. d e s s e ő j e n ő b o r s o d m e g y e i k é p v i s e l ő . . . . .

/folyt.köv./

17.49/ju

Be

-35-

parlament

javitások....1.folyt./vm

az országgyűlés... 20.folyt. 1. bek. második mondata a következő:

szólt a kongresszusi verseny nagyszerű eredményeiről, megemlítette, hogy a megye termelőszövetkezeti gazdáinak felajánlásai összecszerülésben tekintélyes összeget tesznek ki.

az országgyűlés....21.folyt. 2.második bekezdésében a felszólaló neve és funkciója a következő:

beckl sándor, budapesti képviselő

az országgyűlés...25.folyt. 3.bekezdésének első sora helyesen a következő:

oláh györgy szolnok megyei képviselő

18.00! ju

10/3e

-36-

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1966. november 12.

101. műszaki vizsgálatok a budapesti hidakon

1 hbj/gk-lm vg

1966. november 12.

a hidakat, miként ezt a hidszabályzat előírja, időnként műszakilag át kell vizsgálni, s - ezt viszont időjárás viszontagságainak alaposan kitett acéltestek műszaki állapota követeli meg - időnként javítani kell, például a korrodálódott acélszerkezeteket, a meglazult szegecseket ki kell cserélni. az idén a szabadság-híd pálya fölötti acélszerkezetét hozták rendbe. kicserélték a meglazult szegecseket, eltávolították elég hosszadalmas és körülményes munkával a régi fel-puposodott, megrepesztett festékréteget, azt követően miniummal, majd több rétegben védőfestékkel vonták be a hid acéltestét. a pesti oldalon teljesen befejeződött a mázolás, a budai oldalon is a hidszerkezetekre került a minium, most már csak az utolsó festékréteggel kell bevonni, hogy végleges színt megkapja a hid. a szakemberek számítása szerint a szabadság-híd pályaszint fölötti acéltestének mázolását, ha nagyobb-részt páramentes, napsütéses marad az időjárás, november 20-a körül befejezik. közben rendbehozzák a 2-es villamos dimitrov téri aluljáróját, kicserélik, illetve kijavítják a hid körül a rakpárt korlátjait. még az idén - ha csak váratlanul nem fordul télire az időjárás - megkezdik a szabadság-híd pályaszerkeze alatt a műszaki vizsgálatokat. lehetséges, hogy a hibák feltárására rövid időre forgalomkorlátozásokat rendelnek el. a fölmérések után jövőre kezdik meg a szabadság-híd pályaszerkeze alatt a javítási munkálatokat.

jövőre felújítják a petőfi-hidat, s az erre vonatkozó tervek már készülnek.

ellenőrző méréseket végeztek az idén az orszébet-hídon és ezek a vizsgálatok igen kedvezőek voltak. a hidszabályzat azonban előírja azt is, hogy új hid esetében az építést követő két-három évben alapos műszaki vizsgálatot kell tartani. erre a jövő évben kerül sor. még az építkezés idején bejelentették a szakemberek, hogy két-három éven belül újból meg kell húzni a tartóbilincsek óriás-csavarjait, ezt a munkát ugyancsak a jövő évben végzik el./mti/

Lele

-.-
-1-